

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**dotycząca projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
części wsi Wiry w rejonie ulicy i Szreniawskiej
– I ETAP**

Zespół opracowujący pod kierunkiem

Ewa Mendel

wyłożenie do publicznego wglądu

05.05.2023 r.
Poznań

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1	INFORMACJE WSTĘPNE.....	3
1.2	PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA	4
1.3	GLÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	4
1.4	WYKORZYSTANE MATERIAŁY ORAZ METODYKA PRACY	4
1.5	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
1.6	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	10
1.7	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	12
2.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	12
2.1	POŁOŻENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU.....	12
2.2	RZEŻBA TERENU	13
2.3	GLEBY	13
2.4	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	14
2.5	KLIMAT LOKALNY	16
2.6	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO, W TYM KLIMATU AKUSTYCZNEGO.....	16
2.7	KRAJOBRAZ PRZYRODNICZY I KULTUROWY	17
2.8	FAUNA I FLORA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA.....	22
2.9	POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	24
3.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	24
4.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE	24
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA.....	28
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	32
6.1	ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, FAUNĘ I FLORE	32
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	35
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA GLEBY I POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	36
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	37
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	39
6.6	ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT LOKALNY	40
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY	40
6.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE.....	41
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA DOPRA MATERIAŁNE, W TYM DZIEDZICTWO KULTUROWE	41
6.10	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZAR NATURA 2000	41
7.	ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE, OGRANICZAJĄCE LUB TWORZĄCE KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	42
8.	PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU	43
9.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	44
10.	ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCEJ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI WSI WIRY W REJONIE ULICY SZRENIAWSKIEJ: OŚWIADCZENIE AUTORA.....	52
11.	ZAŁĄCZNIK NR 2 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCEJ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI WSI WIRY W REJONIE ULICY SZRENIAWSKIEJ: RYSUNEK PROJEKTU PLANU	53

1. WPROWADZENIE

1.1 Informacje wstępne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej. Do sporządzenia ww. dokumentu przystąpiono na podstawie podjętej w dniu 24 listopada 2022 r. uchwały Nr LXI/523/2022 Rady Gminy Komorniki w sprawie przystąpienia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej. Obszar planu obejmuje teren o powierzchni ok. 23,05 ha.

Analizowany teren znajduje się przy granicy jednostki osadniczej miejscowości Komorniki, na gruntach, które ewidencyjne należą do wsi Wiry. w rejonie ulicy Szreniawskiej w Wirach i Osiedla Zielone Wzgórze z ul. Brzoskwinową w Komornikach.

Od zachodu teren planu graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenem zieleni leśnej. Od południa granicą stanowi teren kolejowy linii 357 relacji Powodowo – Luboń, odcinek Wolsztyn - Luboń i ul. Szreniawska (włączone częściowo w teren planu). Od północy – granicę stanowi droga gruntowa (bez nazwy), biegnąca z Komornik do Wir, włączona w teren planu. Od wschodu brak istniejącego, granicznego elementu zagospodarowania – teren rolniczy. W pobliżu obszaru analizy przebiega linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV (w najbliższym miejscu w odległości ok. 270 m, w najdalszym ok. 350 m).

Obszar opracowania obejmuje działki leżące w obrębie ewidencyjnym Wiry i oznaczone numerami ewidencyjnymi:

- Część działek ewidencyjnych: 694/2, 702/19, 700, 695/3,
- Całe działki ewidencyjne: 695/2, 696, 701/1, 701/2.

Ryc. 1. Teren objęty projektem miejscowego planu
Źródło: www.geoportal.gov.pl

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Prognoza została sporządzona na podstawie art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) zwanej dalej ustawą ooś, oraz art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.), zwanej dalej upzp.

Zakres prognozy został określony w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy ooś z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu, pismo nr WOOIII.411.485.2022.AK.1 z dnia 29.12.2022r.
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu, pismo nr NS.9011.2.149.2022.TZ z dnia 28.12.2022 r.

1.3 Główne cele projektowanego dokumentu

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmiana przeznaczenia terenu zgodnie z potrzebami Gminy Komorniki i jej mieszkańców. Z uwagi na intensywny rozwój Gminy Komorniki nieustannie rośnie zapotrzebowanie na nowe obiekty i urządzenia służące rekreacji oraz obiekty i urządzenia obsługi uczestników ruchu komunikacyjnego umożliwiające rozwój systemu zintegrowanego transportu publicznego. Zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 40), zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, m.in. w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz w zakresie lokalnego transportu zbiorowego należy do zadań własnych gminy. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miało na celu umożliwienie realizacji ww. obiektów.

Cel ten został określony w uchwale podjętej w dniu 24 listopada 2022 r. Nr LXI/523/2022 Rady Gminy Komorniki w sprawie przystąpienia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej. Obszar planu obejmuje teren o powierzchni ok. 25,6 ha,

Projekt planu miejscowego przewiduje następujące przeznaczenie dla analizowanego terenu:

- 1) tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki, oznaczony symbolem , 1UT-US-UK 2UT-US-UK;
- 2) teren usług lub obsługi komunikacji, oznaczony symbolem U-KO;
- 3) teren zieleni naturalnej, oznaczony symbolem ZN;
- 4) teren komunikacji kolejowej, oznaczony symbolem KKK;
- 5) tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena m.in. istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian na skutek braku realizacji projektowanego dokumentu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy

Niniejsza prognoza została wykonana na podstawie informacji zawartych w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych. Dokonano również wizji terenowej obszaru, którego dotyczy miejscowy plan.

Literatura:

- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Warszawa 2000,

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, http://mmm.rdos.gov.pl/doc/pozn/podrecznik_soos.pdf
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993, http://rcin.org.pl/Content/697/Wa51_5230_r1993-nr158_Prace-Geogr.pdf
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993, http://rcin.org.pl/Content/33464/WA51_44806_r1993-nr20_Zeszyty-IGiPZ.pdf.

Materiały kartograficzne:

- Centralna Baza Danych Geologicznych, <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html>,
- Zasoby geodezyjne i kartograficzne Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- www.geoportal.gov.pl,
- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,
- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- <http://www.powodz.gov.pl/>,
-

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 699 ze zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1072 ze zm.)
- Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1718 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112)
- Uchwała Nr LXI/523/2022 Rady Gminy Komorniki z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej
- Uchwała Nr XIX/173/2012 Rady Gminy Komorniki z dnia 1 marca 2012r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w obszarze terenów rolnych w rejonie ul. Szreniawskiej - (Dz.U. Woj. Wlkp. z dnia 23.04.2012 r. poz. 1893),
- Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 5954).

Dokumenty:

- Rybczyński A. Harke-Rybczyńska G. „Opracowanie ekofizjograficzne dla projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Wirynki” gm. Komorniki, Poznań, maj 2011r.,
- Studium przyrodniczo-krajobrazowego gminy Komorniki z 1996 r. (DEDAL S.C. Poznań),

- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu - tabela, GIOŚ,
- Opracowanie map akustycznych dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego, Wrocław 2016,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 20123 poz. 335),
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, Poznań 2019,
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, Sejmik Województwa Wielkopolskiego, Poznań 2020,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Poznań 2017,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Poznań 2020,
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do 2030, Poznań 2020 r.
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego, Poznań 2018,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Poznań 2022,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki,
- GDO - Lista gatunków obcych roślin analizowanych w ramach projektu <http://projekty.gdos.gov.pl/igo-lista-inwazyjnych-gatunkow-obcych-roslin>

1.5 Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy opracowanie

a) zawiera informacje o:

- zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu i jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - metodach, z których korzystano przy sporządzaniu prognozy,
 - propozycjach, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - streszczeniu w języku niespecjalistycznym,
 - oświadczeniu autora lub kierującego zespołem autorów – w przypadku sporządzenia prognozy przez zespół autorów – o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust 2 ww. ustawy,
 - datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego zespołem oraz imię, nazwisko i podpis członków zespołu autorów,
- b) określa, analizuje i ocenia:
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

oraz przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jednym z elementów prognozy jest streszczenie informacji zawartych w opracowaniu, sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Zakres projektowanego dokumentu, czyli miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, został sprecyzowany w art. 15 upzp. Wynika on również z uchwały Nr LXI/523/2022 Rady Gminy Komorniki z dnia 24 listopada 2022 r. uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie obszaru: tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki, (UT-US-UK), teren usług lub obsługi komunikacji (U-KO), teren zieleni naturalnej (ZN), teren komunikacji kolejowej (KKK), tereny dróg dojazdowych (KDD).

Ponadto projekt określa:

- a) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zgodnie z którymi:
 - budynki powinny być lokalizowane zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy,
 - obowiązek zachowania linii zabudowy nie dotyczy: takich części budynku jak: okapy, gzymsy na głębokość nie większą niż 0,8 m oraz takich części budynków jak: balkony, tarasy, schody zewnętrzne, pochylnie, zadaszenia nad wejściami, na głębokość nie większą niż 1,5 m, z zachowaniem przepisów odrębnych,
 - b) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zgodnie z którymi m.in ustala się:
 - gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi;
 - dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego;
 - nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe.
 - c) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki terenu usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki, które ustalają m.in.:
- lokalizację obiektów: turystyki, sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, oświaty, opieki zdrowotnej i społecznej,
 - wysokości i rodzaj dachów,
 - intensywność zabudowy,
 - powierzchnię zabudowy,

- minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
- d) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki terenu usług lub obsługi komunikacji, które ustalają m.in.:
 - lokalizację turystyki, sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, oświaty, opieki zdrowotnej i społecznej oraz obsługi komunikacji: teren obsługi podróżnych, parkingu, placu lub rynku,
 - wysokości i rodzaj dachów,
 - intensywność zabudowy,
 - powierzchnię zabudowy,
 - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
- e) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki terenu zieleni naturalnej, które ustalają m.in.:
 - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
 - zakaz sytuowania budynków i wiat,
- f) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki terenu komunikacji kolejowej, które ustalają m.in.:
 - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
 - zakaz sytuowania budynków i wiat,
- g) w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ustala się zgodnie z przepisami ochronę:
 - wód podziemnych należących do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna,
 - otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego,
 - obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”.
- h) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- i) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, które ustalono jako:
 - przy zagospodarowywaniu obszaru uwzględniać wymagania dotyczące dróg pożarowych oraz warunki dla przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru;
 - nakaz uwzględnienia wymagań i ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej, w tym linii elektroenergetycznej średniego napięcia z pasem technologicznym, którego przebieg pokazano informacyjnie na rysunku planu
 - nakaz uwzględnienia ograniczeń ze względu na położenie w otoczeniu lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny oraz w strefa ograniczonego zainwestowania od radaru meteorologicznego w Wysogotowie;
 - dopuszczenie budowy systemu melioracyjnego, jego przebudowy, przełożenia lub zastosowania innych rozwiązań zastępczych;
 - zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
 - nakaz uwzględnienia strefy ze szczególnymi warunkami zagospodarowania terenów wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu transportu kolejowego o szerokości 20,0 m, wyznaczonej na rysunku planu;
- j) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które ustalają m.in. obsługę komunikacyjną z ulicy: Nadrzecznej i Szreniawskiej, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych,
- k) ustalenia dotyczące terenu dróg dojazdowych oraz zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną.

Ze względu na brak zewidencjonowanych obiektów objętych ochroną dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej odstąpiono od podejmowania ustaleń w tym zakresie.

Projekt miejscowego planu jest zgodny z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Komorniki (uchwała Nr LII/348/2010 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 października 2010 r., zmieniona uchwałą Nr XXXV/355/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 maja 2017 r., uchwałą Nr XXVIII/242/2020 Rady Gminy Komorniki z dnia 24 września 2020 r. oraz Uchwałą Nr LXIII/544/2022 Rady Gminy Komorniki z dnia 15 grudnia 2022 r), przewiduje na przedmiotowym terenie tereny usług turystyki, sportu, rekreacji, parków komunalnych i innych usług społecznych (UT,U), tereny obiektów i urzędzeń obsługi uczestników ruchu komunikacyjnego oraz zabudowy usługowej (KS,U), tereny zieleni krajobrazowej, tereny rolne pozostające w użytkowaniu rolniczym i tereny dróg oraz teren linii kolejowej Poznań - Wolsztyn.

Projekt planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

- a) Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025 – poprzez realizację celów ochrony środowiska wyznaczonych dla takich obszarów interwencji jak:
 - klimat i powietrze (celem jest ochrona i poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji szkodliwych substancji do powietrza),
 - gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne i gleby (celem jest ochrona wód i powierzchni ziemi poprzez: ograniczenie emisji szkodliwych substancji do wód i do ziemi; zrównoważone gospodarowanie wodami, racjonalizacja zużycia wód, zwiększenie retencji wodnej; ochrona naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi i gleb przed degradacją; ochrona zasobów geologicznych),
 - gospodarka odpadami (celem jest prawidłowa gospodarka odpadami poprzez właściwe postępowanie z odpadami wytwarzanymi w związku z działalnością gospodarczą, unieszkodliwianie substancji szczególnie szkodliwych dla zdrowia ludzi),
 - stan akustyczny środowiska (celem jest ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska poprzez ograniczenie emisji hałasu; zmniejszanie narażenia mieszkańców na uciążliwy poziom hałasu),
 - pola elektromagnetyczne (celem jest monitorowanie emisji pól elektromagnetycznych poprzez zmniejszanie narażanie mieszkańców na ponadnormatywny poziom pól elektromagnetycznych),
 - zasoby przyrodnicze (celem jest ochrona przyrody poprzez poprawę stanu i jakości walorów przyrodniczych Powiatu; rozwój i ochronę zasobów leśnych),
 - wszystkie obszary interwencji (celem jest: monitoring działalności podmiotów korzystających ze środowiska poprzez przestrzeganie prawa z zakresu ochrony środowiska oraz edukacja i promocja walorów przyrodniczych powiatu poprzez podniesienie świadomości mieszkańców powiatu i poziomu znajomości środowiska przyrodniczego powiatu),
- b) Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Komorniki:
 - poprawa jakości powietrza atmosferycznego (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
 - racjonalne korzystanie oraz ochrona połączona z ustawiczną poprawą jakości wód podziemnych i powierzchniowych (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
 - prawidłowa gospodarka odpadami (poprzez nakaz gospodarowania odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz z przepisami odrębnymi),
- c) podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej, który podobnie jak niniejsza prognoza, stanowi materiał planistyczny, sporządzany na potrzeby projektu planu miejscowego.

Projekt planu z wymienionymi dokumentami jest powiązany poprzez przyjęte ustalenia i przyszłe zasady zagospodarowania, w szczególności dotyczące:

- gospodarowania i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- nakazu ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód w rozumieniu przepisów odrębnych,
- sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych, zaopatrzenia w energię elektryczną i w ciepło z wykorzystywania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

1.6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt planu, czyli Wójt Gminy Komorniki, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska: „Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy (...) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:

- a) opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,
- b) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,
- c) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,
- d) opracowywanie raportów o stanie środowiska,
- e) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13)”.

Organem prowadzącym Państwowy Monitoring Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jak wskazano w art. 23 ust. 3 ww. ustawy, „Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce”.

Państwowy Monitoring Środowiska gromadzi dane i informacje na temat stanu środowiska. W państwowym monitoringu środowiska są gromadzone dane i informacje o stanie elementów przyrodniczych w zakresie:

- powietrza oraz wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy,
- wód podziemnych i wód powierzchniowych,
- gleby i ziemi,
- klimatu akustycznego,
- promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych,
- elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego miejscowego planu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Nawiązując do kompetencji Państwowego Monitoringu Środowiska, monitoring na obszarze opracowania będzie dotyczył takich komponentów środowiska jak m.in. powietrze atmosferyczne, wody, gleby oraz jakości klimatu akustycznego i wielkość promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. W związku z tym monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierał się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W zakresie badań oddziaływania na środowisko w wyniku ustaleń projektu planu w szczególności, należy zwrócić uwagę na stan jakości powietrza, jakości wód, jakości gleb oraz poziom hałasu. W celu realizacji zadań wynikających z Państwowego Monitoringu Środowiska zaleca się m.in. wykonywanie badań wskaźników charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska, prowadzenie obserwacji elementów przyrodniczych, gromadzenie i analizę wyników badań i obserwacji, pozyskiwanie informacji o presjach na elementy środowiska, ocenę stanu i trendów zmian jakości poszczególnych elementów środowiska, wskazanie obszarów z przekroczeniami standardów jakości środowiska, wykonywanie analiz przyczynowo-skutkowych oraz opracowywanie zestawień i raportów, a także ich udostępnianie. Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu projektu planu. Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia, w ramach realizacji warunków decyzji.

Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia, w ramach realizacji warunków decyzji. Kolejną formą monitoringu będzie kontrola oraz ocena, czy teren opracowania jest wyposażony w infrastrukturę techniczną zgodnie z zapisami projektu planu.

Ponadto, monitoring będzie związany z wydawaniem pozwoleń na budowę. Analizie i ocenie poddana będzie zgodność planowanych rozwiązań z miejscowym planem. Przeprowadzona zostanie również inwentaryzacja powykonawcza.

Również istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, dotyczących następujących zagadnień:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów, zachowania określonych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu – realizowane na etapie wydawania decyzji pozwolenia na budowę,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, czyli co dwa lub pięć lat w oparciu o powyższy monitoring. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Podsumowując, analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska powinna dotyczyć:

- w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych: kontroli systemu wodociągowego w celu zminimalizowania ewentualnych strat wody, weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych, przeprowadzania okresowych kontroli dokumentów potwierdzających podłączenie do sieci kanalizacyjnej;
- w zakresie powietrza i klimatu akustycznego: rodzaju wykorzystywanego ogrzewania (niskoemisyjność stosowanych rozwiązań), pomiarów poziomu hałasu;
- w zakresie gleb: badania pod kątem ich zanieczyszczenia (głównie środkami ochrony roślin), występowania „dzikich” wysypisk śmieci, oceny prawidłowości gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami obowiązującymi na terenie gminy;
- w zakresie fauny i flory: realizacji terenów zieleni, wprowadzania wartościowych rodzimych zadrzewień, kontroli stanu zagospodarowania terenów zieleni, w celu wyeliminowania ich zabudowywania.

Proponuje się, aby ww. elementy podlegały badaniom zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne. Analiza wpływu zapisów projektu planu i ich realizacji na środowisko, ład przestrzenny oraz zdrowie człowieka powinna opierać się na przeprowadzeniu wizji lokalnej i inwentaryzacji obszaru gminy. Weryfikacja istniejącego stanu wykorzystania terenu oraz opis jego wpływu na otoczenie pozwoli określić i ocenić ewentualne niekorzystne działania na środowisko, a także przewidzieć w jakim kierunku będą zachodzić dalsze zmiany w środowisku. Wizję

terenową powinno się także wzbogacić o wiedzę z innych dostępnych źródeł. Monitorowanie realizacji postanowień planu powinno obejmować także: analizę i ocenę działań podejmowanych na obszarach wrażliwych i występowania potencjalnych konfliktów. Monitoring może się odbywać również w oparciu o dostępne materiały kartograficzne i fotograficzne, jak ortofotomapy.

1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. 1999 r. poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne to „jakiegokolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony”. Natomiast poprzez oddziaływanie rozumie się „jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno- gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru analizowanego od granic państwa, ustalenia dla terenu objętego projektem planu nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

2. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania znajduje się w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki, w miejscowości Wiry. Obszar opracowania obejmuje:

- Część działek ewidencyjnych: 694/2, 702/19, 700, 695/3,
- Całe działki ewidencyjne: 695/2, 696, 701/1, 701/2.

o łącznej powierzchni 25,6 ha.

Teren objęty projektem planu położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki, na gruntach wsi Wiry: w rejonie ulicy Szreniawskiej w Wirach i Osiedla Zielone Wzgórze z ul. Brzoskwiniową w Komornikach.

Od zachodu teren planu graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenem zieleni leśnej. Od południa granicą stanowi teren kolejowy linii 357 relacji Powodowo – Luboń, odcinek Wolsztyn - Luboń i ul. Szreniawska (włączone częściowo w teren planu). Od północy – granicę stanowi droga gruntowa (bez nazwy), biegnąca z Komornik do Wir, włączona w teren planu. Od wschodu brak istniejącego, granicznego elementu zagospodarowania – teren rolniczy. W pobliżu obszaru analizy przebiega linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV (w najbliższym miejscu w odległości ok. 270 m, w najdalszym ok. 350 m).

Ryc. 2. Teren objęty projektem miejscowego planu
Źródło: www.geoportal.gov.pl

2.2 Rzeźba terenu

Wg podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne wg J. Kondrackiego analizowany obszar zlokalizowany jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Pojezierze Poznańskie (Wysoczyzna Poznańska). Na terenie mezoregionu występują małe opady, a lato jest zazwyczaj ciepłe, co skutkuje niedoborami wilgoci na tym terenie. Wysokość terenu na obszarze Pojezierza Poznańskiego wynosi od 75 do 100 m n.p.m. Teren ten charakteryzuje się występowaniem krajobrazu polodowcowego.

2.3 Gleby

Obszar opracowania wg mapy geologicznej leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: glinach zwałowych, ich zwietrzelinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych pochodzących z epoki plejstocenu.

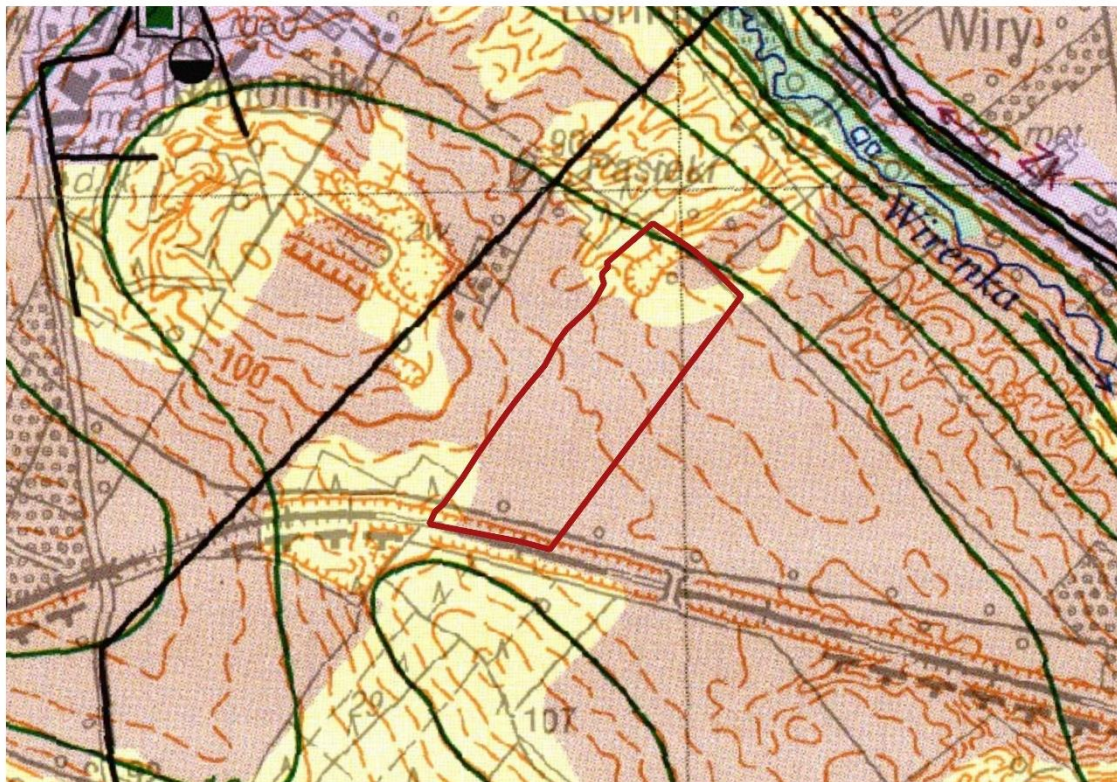
Na obszarze opracowania występują gliny o słabej przepuszczalności oraz piaski silnie uszczelnione o dużej i średniej przepuszczalności. Wg mapy zasadniczej na obszarze planu znajdują się użytki rolne, kl. IIIb, IVa, IVb, V, nieużytki i drogi.

Według mapy glebowo-rolniczej obszar planu stanowią

- 4 kompleks glebowo rolniczy na glebach pgl/gl, typ A:
kompleks żyrni bardzo dobry (pszenno-żytni), typ gleb biellicowe i pseudobiellicowe, na piaskach gliniastych lekkich, które podścielone są glinami lekkimi – zdecydowana większość terenu planu.
- 5 kompleks glebowo rolniczy na glebach pgl/gl, typ A
kompleks żyrni dobry, typ gleb biellicowe i pseudobiellicowe, na piaskach gliniastych lekkich, które podścielone są glinami lekkimi – fragment w części południowo-wschodniej.
- 6 kompleks glebowo rolniczy na glebach pl, typ Bw – niewielki fragment w części południowo-zachodniej
kompleks żyrni słaby, typ gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych, na piaskach luźnych.

- 6 kompleks glebowo rolniczy na glebach ps, typ Bw – niewielki fragment w części północnej kompleksu żytnej słaby, typ gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych, na piaskach słabogliniastych.
- 7 kompleks glebowo rolniczy na glebach ps/pl, typ Bw – niewielki fragment w części północno-wschodniej kompleksu żytnej bardzo słaby, typ gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych, na piaskach słabogliniastych podścielonych piaskami luźnymi.

Na terenie objętym projektem planu nie występują złoża.

Ryc.

Ryc. 3. Położenie obszaru objętego projektem planu na mapie hydrograficznej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl-usługa WMS

2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry, zlewni rzeki Warty. Na badanym terenie nie występują zbiorniki wodne. W odległości ok. 470 m przepływa rzeka Wirynka. Obszar planu leży w zasięgu hydroizobaty o wartościach 10, które oznaczają że głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu występuje poniżej 10 m. Grunty stanowiące obszar projektu planu nie są zdrenowane.

Rzeka Wirynka stanowi lewobrzeżny dopływ Warty i posiada jeden duży dopływ o nazwie dopływ spod Pokrzywnicy. Dla rzeki nie prowadzi się stałych obserwacji i pomiarów wodowskazowych. Ciek ten posiada dynamiczny reżim hydrologiczny, w związku z czym bywa bardzo groźny podczas krótkotrwałych opadów deszczowych o dużym natężeniu, czyli tzw. deszczów nawaalnych. Choć Wirynka stanowi mały ciek, w jego zlewni występują lokalne podtopienia, które następują w trakcie opadów o charakterze nawałnym. Są one związane z dużym uszczelnieniem terenu zlewni rzeki Wirynka, które nastąpiło w wyniku postępującego zurbanizowania terenu gminy Komorniki. Tereny dotychczasowo pełniące funkcję rolniczą stały się terenami zabudowanymi m.in. budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi czy budynkami usługowymi, którym towarzyszą drogi i parkingi, czyli powierzchnie uszczelnione. Zatem tereny dotychczas biologicznie

czynne straciły dotąd pełnią funkcję wchłaniania wód opadowych i roztopowych. Zaznaczyć trzeba, że proces ten nadal trwa. Ponadto skutkiem powyższego jest to, że dopływy rzeki Wirynki przestają być jedynie niewielkimi ciekami, które tylko okresowo zasilane są w wodę pochodzącą z terenów rolniczych, a stają się głównymi odbiornikami wód opadowych z terenów zabudowanych.

Dla rzeki Wirynki opracowano mapy zagrożenia powodzią i wyznaczono:

- 1) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) na obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat „ $p=10\%$ ”,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat „ $p=1\%$ ”;
- 2) zagospodarowanie na obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat „ $p=0,2\%$ ”.

Obszar objęty planem nie leży w granicach żadnego z ww. obszarów z prawdopodobieństwem powodzi.

Część terenu jest usytuowana w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, znajdującego się na głębokościach od 15 do 90 m p.p.t., typu porowego, pochodzącego z czwartorzędu.

Ryc. 4. Obszar planu na tle ortofotomapy z danymi udostępnionym przez Państwowy Instytut Geologiczny oraz Hydroportal, Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl> oraz www.geoportal.gov.pl, www.hydroportal.gov.pl

Obszar położony jest w granicach:

- jednolitych części wód powierzchniowych o nazwie Wirynka (RW600010185729), przynależnych do regionu wodnego Warty, których stan został zidentyfikowany jako słaby, a stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena stanu wód to zły stan wód. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Występują m.in. takie presje jak: rozwój obszarów zurbanizowanych (transport, turystyka, odpływ miejski), odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja, eutrofizacja, prostowanie koryta. Wyznaczono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry). Wirynka jest naturalnym potokiem nizinnym piaszczystym na utworach staroglacjalnych. Stwierdzono, że stan Wirynki jest zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Ze względu na brak możliwości technicznych przedłużono termin osiągnięcia celów środowiskowych. Planuje się wykonać podstawowe działania mające na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Dla JCWP o nazwie Wirynka określono cele środowiskowe na lata 2022-2027:

- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- stan chemiczny, dla złagodzonego wskaźnika benzo(a)piren(w) - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

W poprzednim okresie cele środowiskowe zostały nieosiągnięte – brak postępu (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).

- jednolitych części wód podziemnych nr 60 (JCWPd nr 60), których stan ilościowy i chemiczny jest dobry. Stan chemiczny oraz ilościowy określono jako dobry, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażone. Celami środowiskowymi dla JCWPd nr 60 jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).

Najbliższym punktem pomiarowo-kontrolnym znajdującym się w granicach JCWPd nr 60 jest punkt pomiarowo-kontrolny nr 2563, zlokalizowany w miejscowości Kamionki (gmina Kórnik) na terenie zabudowy wiejskiej, w odległości ok. 11 km. W 2018 r. posiadał III klasę jakości – wskaźniki nieorganiczne. Końcowa klasa dla wartości średnich w 2018 r. została określona jako II. Na terenie gminy Kórnik badania jakości wód podziemnych przeprowadzono jeszcze w trzech punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w Borówcu na terenach leśnych. W punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 4, w 2018 r. stwierdzono klasę jakości V – wskaźniki nieorganiczne oraz klasę końcową IV, w punkcie pomiarowo-kontrolny nr 5, w 2018 r. dla wskaźników nieorganicznych stwierdzono klasę III, z kolei klasę końcową określono jako II. Dla punktu pomiarowo-kontrolnego nr 1224 określono IV klasę jakości wg. wskaźników nieorganicznych oraz końcową klasę (źródło: Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg badań PIG/, WIOŚ 2018).

W 2020 r. w punkcie tym określono końcową klasę jakości jako II tj. wody dobrej jakości (źródło: 2020 – Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring operacyjny: <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>).

W 2021 r. zostały wykonane badania jakości wód podziemnych. Na terenie gminy Komorniki nie został zlokalizowany żaden punkt badawczy. Najbliższy taki punkt znajdował się w miejscowości Stary Lubosz, gmina Kościan: otwór umiejscowiony na terenie łąk i pastwisk. Posiada on V klasę jakości wód, która oznacza wody złej jakości.

2.5 Klimat lokalny

Wg podziału na regiony klimatyczne Polski wg A. Wosia, obszar poddany analizie zlokalizowany jest w regionie XV – Środkowopolskim. Teren ten charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, ale bez opadu.

Wg Atlas klimatu Polski pod redakcją Haliny Lorenc usłonecznienie tego obszaru jest duże i wynosi 1650-1700 godzin w roku. Teren mpzp znajduje się w strefie występowania najwyższej średniej rocznej temperatury powietrza – powyżej 8°C. Lato na analizowanym obszarze jest jednym z najcieplejszych w kraju. Średnia miesięczna temperatura wynosi dla lipca powyżej 18°C, natomiast dla stycznia od -2°C do -1°C. Średnie roczne opady są niskie i wynoszą do 550 mm. Średnie roczne zachmurzenie jest małe w odniesieniu do kraju. W skali 0-8 pokrycia nieba chmurami (gdzie 0 oznacza pogodnie, a 8 pochmurno) wynosi 4,8-5,0.

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego

Stopień zanieczyszczenia powietrza

W 2022 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował na swojej stronie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021”. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniono

zanieczyszczenie powietrza następującymi związkami: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ozon, tlenek węgla, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, ołów w PM10, arsen w PM10, nikiel w PM10, kadm w PM10, benzo(a)piren B(a)P w PM10. Natomiast pod kątem ochrony roślin oceniono zanieczyszczenie następującymi związkami: tlenek azotu, dwutlenek siarki, ozon.

Pod kątem ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej stwierdzono:

- klasę A oznaczającą brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ołowiu w pyłe PM10 oraz poziomów docelowych: kadmu, arsenu, niklu w pyłe PM10 oraz ozonu,
- klasę C oznaczającą przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe PM10,
- klasę C1 oznaczającą przekroczenie poziomu dopuszczalnego II fazy dla pyłu zawieszzonego PM2,5 (23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Kaliszu i 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Pleszewie),
- klasę D2 ze względu na przekroczenie wartości normatywnej 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ozonu w kontekście celu długoterminowego.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki i tlenku azotu oraz brak przekroczeń docelowych poziomów ozonu. Jednakże w dodatkowej klasyfikacji dla ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie wielkopolskiej przypisano klasę D2 oznaczającą przekroczenie poziomu stężenia.

Dla strefy wielkopolskiej opracowano „Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej” uchwalony uchwałą Nr IX/68/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. oraz „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” uchwalony uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.

Klimat akustyczny

Głównym źródłem zanieczyszczenia środowiska hałasem jest hałas komunikacyjny, który generuje ruch samochodowy związany z ulicą Szreniawską, jednakże jest to ruch sporadyczny. W sąsiedztwie jedynym źródłem hałasu może być linia kolejowa nr 357 relacji Powodowo – Luboń, odcinek Wolsztyn - Luboń, jednakże usytuowanie linii w wykopie oraz niedawno przeprowadzona modernizacja linii kolejowej, powoduje że hałas się nie rozprzestrzenia i nie jest szczególnie odczuwalny. Sąsiadująca z terenem planu zabudowa mieszkaniowa oraz ruch komunikacyjny związany z jej obsługą jest jedynym źródłem hałasu.

Drogi, których część leży w granicach planu są drogami gruntowymi, o sporadycznym natężeniu ruchu, zatem nie stanowią źródła hałasu na terenie objętym opracowaniem.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Od zachodu teren planu graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenem zieleni leśnej. Od południa granicą stanowi teren kolejowy linii nr 357 relacji Powodowo – Luboń, odcinek Wolsztyn - Luboń i ul. Szreniawska (włączone częściowo w teren planu). Od północy – granicę stanowi droga gruntowa (bez nazwy), biegnąca z Komornik do Wir, włączona w teren planu. Od wschodu brak istniejącego, granicznego elementu zagospodarowania – teren rolniczy. W pobliżu obszaru analizy przebiega linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV (w najbliższym miejscu w odległości ok. 270 m, w najdalszym ok. 350 m).

Na obszarze objętym projektem planu nie występują zabytki chronione na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

W samej miejscowości Wiry zlokalizowane są następujące zabytki wpisane do wielkopolskiego rejestru zabytków:

- kościół par. p.w. św. Floriana, 1900, nr rej.: 2591/A z 30.05.1996,
- cmentarz przykościelny, nr rej.: j.w.,

- ogrodzenie mur.-met. z bramą, nr rej.: j.w.
- Jednakże teren inwestycji jest znacznie oddalony od wymienionych obiektów.

Dokumentacja fotograficzna terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Teren rolniczy

Ul. Szreniawska

Teren zieleni w sąsiedztwie terenu kolejowego

Nieużytek

Zabudowa leżąca w sąsiedztwie

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej – I ETAP

Źródło: opracowanie własne.

Krajobraz jako pojęcie zostało zdefiniowane i jest wykorzystywane zarówno przez przedstawicieli nauk przyrodniczych/geograficznych, jak i architektów, w tym architektów krajobrazu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez krajobraz należy rozumieć „postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.”

Jedną z pierwszych definicji krajobrazu, zastosowaną wówczas do badań przyrodniczych, sformułował A. Humboldt w połowie XIX w., stwierdzając, że "krajobraz to całościowa charakterystyka regionu Ziemi". Podejście to kontynuował L.S. Berg, który pół wieku później sprecyzował iż: „krajobraz to obszar o swoistym, sobie tylko właściwym zespole podstawowych komponentów geograficznych: klimatu, rzeźby terenu, gleb, świata roślin i zwierząt”. Natomiast C. Troll w 1939 r. definiował "krajobraz jako całość obejmującą geosferę, biosferę i noosferę, czyli sferę rozumu, zwaną też antroposferą" (Chmielewski 2008). Do dnia dzisiejszego definicje te ewoluowały i w zależności od dziedziny nauki są formułowane odmiennie. Geograficzne ujęcie krajobrazu przywołuje Myga-Piątek (2001), która powtarza definicję J. Kondrackiego i A. Richlinga, stwierdzającą, iż "krajobraz to część epigeosfery stanowiąca złożony przestrzennie geokompleks o swoistej strukturze i wewnętrznych powiązaniach". W 2007r. Myga-Piątek próbę zdefiniowania krajobrazu podjęła z punktu widzenia geografów, stwierdzając iż "Krajobraz kulturowy tworzy historycznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, która objawia się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoista fizjonomia. Obecna postać krajobrazu w każdym miejscu Ziemi stanowi rezultat długotrwałego rozwoju, a jego charakter (określony przez jego strukturę i funkcję) nie tworzy ostatecznego stadium, lecz reprezentuje chwilowy stan, podlegający zmianom w kolejnych epokach historycznych" (Myga -Piątek, 2007). Podejście architektoniczne reprezentuje J. Bogdanowski, który zdefiniował iż "Krajobraz to fizjonomia powierzchni ziemi będąca syntezą elementów przyrodniczych i działalności człowieka" (Bogdanowski 1979). Nieco później określił iż: „krajobraz traktowany jest jako świadectwo i „surowy weryfikator” poczynań planistyczno-przestrzennych (...) (J. Bogdanowski 2001). Jest to jedna z najczęściej używanych definicji. J. Bogdanowski zauważał, iż krajobraz nie jest odbierany przez człowieka, jako całość, ale poprzez wiele widoków, które mogą się znacznie różnić od siebie, w zależności np. od warunków pogodowych, pory dnia i roku. Nie zajmował się szczegółowo warunkami percepcji, ale treścią oraz formą samych widoków. (Polska 2011). Natomiast K.L. Toeplitz definiuje krajobraz w ujęciu przestrzennym jako „oblicze powierzchni ziemi lub jej części, będące syntezą wszystkich elementów przyrodniczych (głównie rzeźby terenu, wody, warunków klimatycznych, świata roślinnego i zwierzęcego) i działalności ludzkiej, pozostających we wzajemnym stosunku i oddziaływaniu” (Toeplitz 1969).

Można też posłużyć się definicją krajobrazu, zawartą w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, która została podpisana we Florencji 20 października 2000r., (przez Polskę została ratyfikowana 27 września 2004 roku, weszła w życie 1 stycznia 2005r.). Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako „fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych”.

Podsumowaniem współczesnego ujęcia krajobrazu jest określenie E. Raszei: "Krajobraz jest bowiem w swojej istocie terminem wieloznacznym, płaszczyzną łączącą dorobek wielu dyscyplin" (Raszeja 2013).

Obszar objęty analizą wykazuje walory krajobrazowe, stanowi część historycznej przestrzeni rolniczej, o dużych walorach widokowych w kierunku wschodnim i północno-wschodnim. Brak dominant, a elementem degradującym krajobraz jest linia elektroenergetyczna 2x220kV+2x400kV biegnąca poza granicami planu.

Teren nie jest zurbanizowany, występują na nim nieznaczne różnice wysokości terenu.

Dla analizy cech zachowanego krajobrazu wykorzystano metodę jednostek architektoniczno-krajobrazowych JARK wg. J. Bogdanowskiego (1999). Podstawą tej metody jest podział terenu, pod względem jego cech, którymi są: ukształtowanie terenu, pokrycie (szata roślinna, budownictwo, ew. inżynieria, etnografia) oraz dane historyczne. Na tej podstawie wyodrębnia się obszary, zwane jednostkami. Każda z tych jednostek posiada swą charakterystykę, którą można zakodować, podając informacje ogólne i szczegółowe. Po nałożeniu na siebie otrzymanych map jednostek wydzielonych dla każdej cechy powstaje mapa jednostek architektoniczno-krajobrazowych (JARK). Mozaika obszarów JARK jest zapisem (zakodowanym cyframi) rzeczywistego, względnie obiektywnego, stanu krajobrazu. Jest to zasób krajobrazu. Po ustaleniu tego zasobu, jednostki są poddane waloryzacji. Waloryzację można przeprowadzić różnymi metodami, od najprostszycch wrażeniowych po skomplikowane punktacyjne. Wg J. Bogdanowskiego, w praktyce najlepszą metodą jest metoda hierarchiczna, polegająca na przyporządkowaniu każdej jednostki do typu krajobrazu. Ponadto należy określić wartość elementów w obrębie jednostek, a odpowiednie zagęszczenie elementów w obrębie jednostki krajobrazowej o określonym dla niej znaczeniu umożliwia ocenę danego obszaru wg przyjętej skali, np. jako specjalnie wartościowego, eksponowanego, zdegradowanego (Bogdanowski 1999r.).

Po wykonaniu wyżej określonych prac, obszary planu wraz z otaczającymi terenami zainwestowanymi zakwalifikowano do jednej jednostki architektoniczno-krajobrazowej.

Zasoby krajobrazu tworzą elementy przyrodnicze oraz elementy kulturowe.

Elementy przyrodnicze występujące na obszarze badań to:

1. ukształtowanie terenu: niewielkie różnice terenu objętego planem, obniżenie w części nieużytki, przebieg linii kolejowej częściowo w wąwozie, o zmiennej wysokości
2. pokrycie terenu: teren upraw rolnych w sąsiedztwie terenu leśnego i z zabudową mieszkaniową.

Element kulturowy to: zachowane ukształtowanie terenu, ul. Szreniawska z zadrzewieniami alejowymi jako historyczny szlak.

Jako jednostki architektoniczno-krajobrazowe (JARK) wyróżniono:

1. teren rolniczy pomiędzy ul. Szreniawską a drogą gruntową (bez nazwy) – zajmujący przeważającą część terenu planu,
2. teren nieużytku, częściowo zadrzewionego z urozmaiconą rzeźbą terenu w postaci niewielkich piaszczytych wzniesień i skarpy, która ogranicza tę jednostkę od strony pół,
3. teren zieleni naturalnej z niewielką enklawą terenu rolniczego, leżący pomiędzy ul. Szreniawską, a terenem kolejowym.

Obszar planu leży w granicach krajobrazu otwartego.

Obszar objęty analizą wykazuje walory krajobrazowe, gdyż stanowi część historycznej przestrzeni rolniczej, o dużych walorach widokowych w kierunku wschodnim i północno-wschodnim. Walory krajobrazowe analizowanego terenu podnosi również sąsiedztwo terenów leśnych oraz doliny rzeki Wirynki. Przydrożna aleja drzew wzdłuż ul. Szreniawskiej urozmaica teren, podnosząc wartość estetyczną przestrzeni. Na postrzeganie okolicznego krajobrazu ujemnie wpływają pobliskie linie elektroenergetyczne.

Ocenia się jako dobry stan zachowania walorów krajobrazowych.

2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna

Wg podziału Polski na regiony geobotaniczne wg J. Matuszkiewicza, teren objęty projektem planu znajduje się w Podprovincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Branderbursko-Wielkopolskim, Krainie Notecko-Lubuskiej, Okręgu Poznańskim, Podokręgu Stęszewskim (B.1.6.f). Krainę Notecko-Lubuską cechuje występowanie lasów bukowych na

izolowanych stanowiskach oraz czasem pomorskiego lasu bukowo-dębowego.

Na obszarze opracowania występuje mało zróżnicowana struktura gatunkowa roślin. Ma na to wpływ sposób użytkowania terenu jako rolniczy. W części północno-zachodniej terenu stanowiącej ewidencyjnie nieużytek, teren porośnięty jest pozostałościami zadrzewień głównie sosnowych oraz zakrzaczeń.

Na terenie gminy występują takie gatunki zwierząt jak zając szarak, lis, dzik, jeleń szlachetny i sarna. Z uwagi na pokrycie terenu oraz bliskie sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej, teren objęty projektem planu nie stanowi miejsce bytowania zwierząt. Podsumowując, różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest dość niska.

Na obszarze analizy występują tereny szczególnie cenne przyrodniczo lub chronione. Większość obszaru leży w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”, który obejmuje dolinę rzeki Wirynki i jej cenne walory krajobrazowo-przyrodnicze. Teren ten cechuje duża mozaikowość zbiorowisk oraz różnorodność roślinności.

W „Opracowaniu ekofizjograficznym dla projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Wirynki, gm. Komorniki”, Poznań, maj 2011r. Autorzy: A. Rybczyńskiego i G. Harke-Rybczyńskiej, „Według inwentaryzacji fitosocjologicznej, przeprowadzonej latem 1995 roku (w ramach studium przyrodniczo-krajobrazowego), stwierdzono na obszarze gminy około 180 zbiorowisk rangi podstawowej, które skupiały się w 23 klasach. Wyróżniono: około 20 zbiorowisk leśnych i zaroślowych, blisko 40 - wodnych i bagiennych, 10 - terofitów namulnych, 7 - muraw psammofilnych i kserotermicznych, 25 - trwałych użytków zielonych oraz dróg gruntowych, 26 okrajkowych, 3 wybitnie porębowe, 9 segetalnych i około 50 ruderalnych. Wskutek silnej synantropizacji niektóre zbiorowiska seminaturalne i naturalne występują w ruderalnych postaciach, łącznie z typowo ruderalnymi, co świadczy o wysokim stopniu przeobrażenia szaty roślinnej i siedlisk. Jednocześnie roślinność gminy ma charakter przejściowy. Obecne są tu zarówno zbiorowiska typu subatlantyckiego, jak i subkontynentalne. Tworzą one niemal równoliczną grupę, przeważając zdecydowanie nad borealnymi i śródziemnomorskimi. Część z nich występuje w obrębie OCHK Dolina rzeki Wirynki. Zbiorowiska typu subatlantyckiego, których optimum rozmieszczenia przypada na tereny zachodniej Europy to m.in.: bór świeży *Leucobryo-Pinetum*, murawy szczotlichowe *Spergulo-Corynephorum* zastępujące ten bór oraz acidofilne dąbrowy, zarośla bzu czarnego *Urtico-Sambucetum* rozwijające się na potencjalnych siedliskach łąkowych oraz terenach osadniczych, gdzie gleby zostały wtórnie wzbogacone w azot oraz kilka zbiorowisk łąkowych. Zbiorowiska subkontynentalne reprezentowane są m.in. przez: szuwar mozgowy *Phalaridetum arundinaceae*, trawiaste nieużytki śmiałkowe *Stellario-Deschampsietum* a wśród zbiorowisk synantropijnych – polne agrofitycenozy wyki czteronasiennej *Vicietum tetraspermae* oraz ruderalne, z pyleńcem pospolitym *Berteroëtum incaanae*.

Przykładem zbiorowisk subborealnych są zespoły: olsu porzeczkowego *Ribonigri-Alnetum*, wierzby łoży *Salicetum pentandro-cinereae*, pięciornika gęsiego *Potentilletum anserinae* a śródziemnomorskich: szuwar wąskopalkowy, turzycy brzegowej *Caricetum ripariae*, łąki typu *Potentillo-Festucetum arundinaceae*, welonowe okrajki z chmielem *Fallopium-Humuletum* i nitrofilne z kłobuczka *Torilldetum japonicae* oraz pionierskie murawy psammofilne *Tunico-Poëtum*. Ponadto występują tzw. zbiorowiska środkowoeuropejskie (czyżnie tarniny i głogów, Żółtlice - wszechobecne w przydomowych uprawach, śláz zaniedbany - częsty w przyzagrodowych podwórkach) oraz syntaksony kosmopolityczne, euroazjatyckie (zbiorowiska związane z miejscami wydeptywanymi – Życica trwała, karmnik rozestany, rumianek bezpromieniowy)”.
Jednakże według A. Rybczyńskiego i G. Harke-Rybczyńskiej w „Opracowaniu ekofizjograficznym dla projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Wirynki, gm. Komorniki”, Poznań, maj 2011r., teren inwestycji to w znacznej części zbiorowisko roślinności segetalnej pól uprawnych, w dużej mierze wieloprzestrzennych (chwasty upraw zbożowych i okopowych), tylko w północno-zachodniej części – zbiorowisko roślinności młodych zalesień (zadrzewień) i sukcesji gatunków leśnych na terenach nieużytków porolnych.

Leżące nieopodal obszaru Natura 2000 (specjalny obszar ochrony siedlisk ostoja Wielkopolska PLH300010 oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017) stanowią miejsce do bytowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wskazują to w swoim opracowaniu A. Rybczyński i G. Harke-Rybczyńska.

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu obszar analizy będzie podlegał w niewielkim zakresie zapisom obowiązującego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w obszarze terenów rolnych w rejonie ul. Szreniawskiej - Uchwała Nr XIX/173/2012 z dnia 1 marca 2012r. (Dz.U. Woj. Wlkp. z dnia 23.04.2012 r. poz. 1893), zgodnie z którym wyznaczono tereny rolnicze (R) i lasy (ZL).

Na pozostałym obszarze, w przypadku braku realizacji planowanego dokumentu teren pozostanie teren rolniczym, ale może również zostać zagospodarowany na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

W wyniku przeprowadzanych zabiegów rolniczych mogą zachodzić niekorzystne zmiany w środowisku. Postępująca chemizacja rolnictwa i niewłaściwe, nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin będzie powodować zakwaszanie gleb, co z kolei prowadzi do pogorszenia ich właściwości chemicznych i fizycznych. Niekorzystne oddziaływanie nie dotyczy tylko gleb, ale także wód. Wymywanie nawozów sztucznych i pestycydów będzie skutkowało zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzić będzie także do eutrofizacji wód. Wykorzystanie rolnicze gruntów wpływa również na erozję gleb. Erozji wietrznej zapobiegać będzie można poprzez tworzenie osłon przed wiatrem na polach uprawnych, czyli tworzenie miedz i zadrzewień śródpolnych, np. rzędowych, pasowych czy kępowych. Natomiast intensywne użytkowanie ciężkich pojazdów rolniczych prowadzi do utwardzenia pokrywy glebowej.

Jak to zostało wyżej wspomniane, tereny rolnicze mogą podlegać zabudowie na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Realizacja budynków na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy może skutkować chaotyczną zabudową i nieprzemyślanym układem komunikacyjnym stwarzającym wrażenie chaosu w przestrzeni.

3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Biorąc pod uwagę ustalenia planu, które zakładają na terenie objętym planem ekstensywne zagospodarowanie, ze znaczną przewagą powierzchni biologicznie czynnych, to tym bardziej uzasadnia to wniosek o braku znaczącego oddziaływania.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Na terenie objętym projektem planu zidentyfikowano następujące istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

Jednolite części wód powierzchniowych charakteryzują się złym stanem.

Obszar leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna.

Istniejąca w sąsiedztwie linia elektroenergetyczna 2x220 kV + 2x400 kV tworzy zagrożenie dla ptaków, ale także stanowi ich miejsce bytowania. Ma negatywny wpływ na krajobraz, przez co znacząco zmniejsza walory krajobrazowe okolicy. Stanowi dominantę krajobrazową.

Teren planu leży w granicach:

- a) w granicach otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego i w odległości od 11 m do 26 m przebiega granica Wielkopolskiego Parku Narodowego.

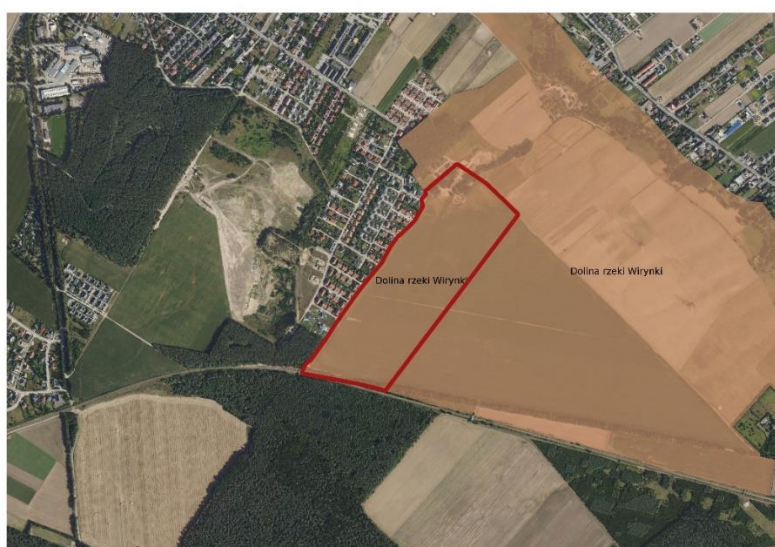

Ryc. 5. Obszar planu na tle ortofotomapy z danymi udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl> oraz www.geoportal.gov.pl

Otulina Wielkopolskiego Parku Narodowego obejmuje powierzchnię 74,18 km². Park Narodowy jest nieco większy – jego powierzchnia wynosi 75,93 km². Na jego terenie znajduje się 18 obszarów ochrony ścisłej, m.in. Czapliniec, Jezioro Skrzynka czy Bagno Dębienko. Mają one za zadanie ochronę różnych form krajobrazu polodowcowego oraz najbardziej naturalnych zbiorowisk roślinnych i powiązanych z nimi zwierząt.

Biorąc pod uwagę usytuowanie obszaru planu, jego zabudowane sąsiedztwo, oddzielenie linią kolejową od zwartego obszaru kompleksu leśnego Wielkopolskiego Parku Narodowego, a przede wszystkim planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony Wielkopolskiego Parku Narodowego i jego otuliny.

- b) w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wiryńki”. W odległości ok. 470 m od północnej granicy planu przepływa rzeka Wiryńka.

Ryc. 6. Obszar planu na tle ortofotomapy z danymi udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl> oraz www.geoportal.gov.pl

Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki” wynosi 2,20 km². Obejmuje dolinę rzeki Wirynka i jej cenne walory krajobrazowo-przyrodnicze. Teren ten cechuje duża mozaikowatość zbiorowisk oraz różnorodność roślinności.

Jak wskazał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w piśmie opiniującym niniejszy projekt planu, Nr WOO-III.410.216.2023.AK.1 „Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Wirynki został utworzony uchwałą XXXVII/264/98 Rady Gminy Komorniki z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie objęcia ochroną krajobrazową terenów doliny rzeki Wirynki. Uchwała ta nie została opublikowana. Jednak uchwała XXXVI/234/01 Rady Gminy Komorniki z dnia 13 listopada 2001 r. w sprawie zmiany granic „Obszaru Chronionego Krajobrazu terenów Doliny Rzeki Wirynki” zmieniająca Uchwałę z 1998 r. została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z 28 listopada 2001 r. Nr 146. poz. 3005. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21) przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 492), zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie, w jakim nie są z nią sprzeczne, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r., Nr 3, poz. 21) obszar chronionego krajobrazu Dolina rzeki Wirynki stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu niniejszej ustawy. Następnie na podstawie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu aktualnie obowiązującej ustawy. Zatem przedmiotowy obszar chronionego krajobrazu zachował byt prawny, lecz pozbawiony jest ram prawnych. W związku z powyższym ocenę oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki” należy odnieść do celu ochrony zawartego w art. 23 ustawy o ochronie przyrody.”

Art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 200 r. o ochronie przyrody, w ust. 1 określa, że „Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.”

Biorąc pod uwagę planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, oraz odległość terenu planu od rzeki Wirynki, nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu na ww. cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”, wynikające z art. 23 ustawy o ochronie przyrody. Proponowane w planie funkcje służą wykorzystaniu terenu na cele związane z turystyką i wypoczynkiem, a ograniczenie terenów przeznaczonych pod zabudowę spowoduje zachowanie przestrzeni otwartej, mogącej pełnić funkcje korytarzy ekologicznych.

- c) w odległości od 11 m do 26 m przebiega granica obszaru Natura 2000 – obszary siedliskowe Ostoja Wielkopolska PLH300010

Ryc. 7. Obszar planu na tle ortofotomapy z danymi udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl> oraz www.geoportal.gov.pl

Obszar Natura 2000 Ostoja Wielkopolska obejmuje obszar 84,27 km². Charakteryzuje się występowaniem falistych i pagórkowatych terenów na lewym brzegu Warty oraz krajobrazem polodowcowym: fragment ozu, wydmy, rynny, głązy narzutowe, 12 jezior polodowcowych (jedno dystroficzne, pozostałe eutroficzne). Większość obszaru stanowią lasy, choć zlokalizowane są też łąki trzęślicowe i pełnikowe. Ostoję Wielkopolską cechuje duża różnorodność biologiczna. Występuje tu 17 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 20 gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II tej Dyrektywy. Rośnie tam ponad 50 gatunków roślin prawnie chronionych i ok. 180 gatunków znajdujących się na regionalnej czerwonej liście roślin zagrożonych, oraz 1100 gatunków roślin naczyniowych, 200 gatunków mchów, 150 gatunków porostów, 364 gatunki grzybów wyższych.

Biorąc pod uwagę planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej oraz oddzielenie linią kolejową nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Wielkopolska PLH300010.

- d) w odległości od 11 m do 26 m przebiega granica obszaru Natura 2000 – obszary ptasie Ostoja Rogalińska PLB300017.

Ryc. 8. Obszar planu na tle ortofotomapy z danymi udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl> oraz www.geoportal.gov.pl

Obszar Natura 2000 Ostoja Rogalińska obejmuje obszar 217,63 km². Również charakteryzuje się występowaniem krajobrazu polodowcowego i rzeźbą terenu bardzo zróżnicowaną, oraz 12 jeziorami. Większość obszaru stanowią drzewostany sosnowe z dodatkiem świerku, grabu, lipy, dębu i brzozy. Zlokalizowane są liczne starorzecza, łąki i bagna, lasy łęgowe. Na tym terenie rośnie ponad 1000 dębów o obwodach 2-9,5 m.

Biorąc pod uwagę planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej oraz oddzielenie linią kolejową nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017.

Jednocześnie, w uwagi na bliskie sąsiedztwo obszarów chronionych, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA

Projekt planu jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Szczebel międzynarodowy

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska o randze międzynarodowej, istotnymi z punktu widzenia projektu planu, są konwencje międzynarodowe:

- Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002, poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi. Art. 1 Konwencji wymienia cele dokumentu, do których należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów. W art. 6 Konwencji wskazano, że strona ratyfikująca: „opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosowuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które

odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony”. Art. 14. wskazuje, że każda ze stron ratyfikujących konwencję: „wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach”. Ponadto w 2010 r. zostały przyjęte tzw. cele z Aichi, wśród których wymienia się m.in. zahamowanie utraty siedlisk naturalnych i ograniczenie zanieczyszczeń.

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska) sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 roku (Dz. U. z 1985 r., Nr 60, poz. 311). Jej celem jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszenia i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, z uwzględnieniem transgranicznych zanieczyszczeń na dalekie odległości. Państwa ratyfikujące tę konwencję zobowiązane są do wymiany informacji, konsultacji, prowadzenia badań i monitoringu, co pozwoli na rozwój polityki i strategii służących do zwalczania emisji zanieczyszczeń powietrza.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja klimatyczna) podpisana na tzw. Szczycie Ziemi w 1992 r. w Rio de Janeiro (Dz. U. z 1996 r., Nr 53, poz. 238). Celem tej konwencji jest zapobieganie kolejnym zmianom klimatu, głównie poprzez zachowanie stabilizacji gazów cieplarnianych, dlatego konwencja ta nakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery by zahamować tempo globalnego ocieplenia się klimatu wywołanego czynnikami antropogenicznymi. Uzupełnieniem konwencji jest protokół z Kioto sporządzony w 1997 r.,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98). Zapisy projektu planu uwzględniają wymagania ochrony środowiska.

Projekt planu, na potrzeby którego sporządza się niniejszą prognozę, położony jest na obszarze wiejskim, na obrzeżach obszaru zurbanizowanego. W projekcie teren otrzymuje przeznaczenie ekstensywne, z wydzielonymi polami zabudowy. Ponadto:

Do zrównoważonego użytkowania elementów środowiska i ograniczania zanieczyszczeń przyczyniają się zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, a także ustalony sposób zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną, w tym zapisy o wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. W projekcie planu w zakresie:

- odprowadzania ścieków komunalnych: „do sieci kanalizacji sanitarnej”,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych: „zgodnie z przepisami odrębnymi”,
- zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, do celów przeciwpożarowych: „z sieci wodociągowej”,
- zaopatrzenia w energię elektryczną: „z sieci energetycznej” oraz „z odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi”,
- zaopatrzenia w ciepło: „zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym: ze spalania paliwa ciekłego, gazowego, lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń, z odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi, w nowo budowanych budynkach zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe”
- zaopatrzenie w paliwo gazowe zgodnie z ustaleniami planu możliwe jest wyłącznie „z sieci gazowej”.

Ponadto projekt planu, na potrzeby którego sporządza się niniejszą prognozę, położony jest na obszarze wiejskim. W projekcie planu wyznacza się tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki 1UT-US-UK i 2UT-US-UK oraz teren usług lub obsługi komunikacji U-KO, na których ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na poziomie 30% . Co więcej, nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć, które mogłyby mieć niekorzystne oddziaływanie na migracje gatunków, np. linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia czy terenów przemysłowych. W §5 pkt 2 lit. b projektu planu zakazuje się lokalizacji: „nowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych”.

Szczebel wspólnotowy

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Wspólnoty Europejskie ochronę środowiska z Traktatem z Maastricht włączyły do stałych zadań, dla których

określone zostały cele działań zapobiegawczych i regulujących. Prawo Unii Europejskiej obejmuje kilkaset aktów prawnych, w tym m.in. dyrektywy, rozporządzenia regulujące ochronę środowiska. Najważniejszymi dokumentami na tym szczeblu są m.in.:

- dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa – ważne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na występowanie w sąsiedztwie obszarów Natura 2000: Obszary Specjalnej Ochrony „Ostoja Rogalińska” PLB300017 i Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wielkopolska” PLH300010,
- dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu. Celem pierwszej z nich jest ustalenie ram ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych i wód podziemnych. Druga jest uzupełnieniem pierwszej i ustanawia szczególne środki w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniami wód podziemnych, o których mowa w art. 17 ust 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE – ważna z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na położenie analizowanego obszaru m.in. w sąsiedztwie rz. Wirynki.

Innymi dokumentami o randze wspólnotowej, które formułują cele ochrony środowiska są Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), która nakłada na kraje UE wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych (cel ten realizowany jest w projekcie planu poprzez nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej) oraz Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008), która ustanawia cele jakości powietrza, której celem jest m.in. zachowanie jakości powietrza na obszarach o dobrej jakości i poprawę w pozostałych obszarach (cel realizowany jest w projekcie planu poprzez następujące ustalenie nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi oraz sposoby zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną, w tym zaopatrzenie w ciepło).

Szczebel krajowy, regionalny i lokalny

Cele ustanowione w dokumentach krajowych, regionalnych i lokalnych są zgodne z celami określonymi w dokumentach, wymienionych wyżej, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Istotnymi dla projektu planu dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są:

- Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020),
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025,
- Programem ochrony środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie PGW Wody Polskie: <http://wody.gov.pl> trwają prace nad opracowywaniem II aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW). Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną II aPGW powinna nastąpić do 22 grudnia 2022 r. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów, czyli II klasa. Jeśli JCWP osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie oceny na poziomie I klasy. Celami środowiskowymi ustalonymi dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zgodnie z ustawą Prawo wodne, są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;

- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zatem, celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

W rozdziale 2.4 zostały określone cele środowiskowe dla JCW znajdujących się na obszarze opracowania. Cele te zostały uwzględnione w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi;

Sposób odprowadzania wód opadowych i roztopowych regulowany jest przepisami odrębnymi. Zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych określa m.in. ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne, a także czyli art. 28 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: „W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”. Jak wskazano w § 8 pkt 1 ww. rozporządzenia, poprzez budynki niskie rozumie się budynki o wysokości „do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”. Z powyższych zapisów wynika, że odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych będzie możliwe z terenów objętych opracowaniem, ponieważ jak dotąd nie mają one przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej ani ogólnospławnej. Podsumowując, zapisy projektu planu są zgodne z przepisami.

Biorąc pod uwagę potrzebę retencji wody, zatrzymywania jej odpływu by unikać suszy, zapisy planu wpisują się działania na rzecz poprawy stosunków wodnych.

W celu ograniczenia powierzchni utwardzonych, w projekcie planu ustala się minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Głównym celem „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Realizacja tego celu w projekcie planu następuje poprzez opisane powyżej zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami oraz możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Również planowanie przestrzenne, a więc uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwiększa udział powierzchni objętej miejscowymi planami w ogólnej powierzchni kraju, co przyczynia się do realizacji omawianego celu ochrony środowiska.

W „Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do 2030” wyznaczono cele i kierunki ochrony środowiska na terenie województwa, dla takich obszarów interwencji jak:

- ochrona klimatu i jakości powietrza (celem jest osiągnięcie dobrej jakości powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach, adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych),
- zagrożenie hałasem (celem jest osiągnięcie dobrego stanu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu i zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas),
- pola elektromagnetyczne (celem jest utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych),
- gospodarowanie wodami (celem jest: zwiększenie retencji wodnej województwa, racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody, przeciwdziałanie skutkom suszy oraz osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód),
- gospodarka wodno-ściekowa (celem jest poprawa jakości wody i wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich),
- zasoby geologiczne (celem jest ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych),
- gleby (celem jest ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb oraz rekultywacja i rewitalizacja

terenów zdegradowanych),

- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (celem jest redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania oraz ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami),
- zasoby przyrodnicze (celem jest zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej),
- zagrożenie poważnymi awariami (celem jest brak incydentów o znamionach poważnych awarii).

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne tj. działania edukacyjne (celem jest świadome ekologiczne społeczeństwo) oraz monitoring środowiska (celem jest zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska).

Cele ochrony środowiska wyznaczone w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025” oraz w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” określono w rozdziale 1.5.

Projekt planu uwzględnia cele zawarte w wyżej wymienionych dokumentach wyznaczone w zakresie ochrony klimatu i jakości środowiska, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb i zasobów przyrodniczych. Cele te w projekcie planu uwzględnione zostały poprzez zapisy dotyczące ustalenia m.in.:

- gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód w rozumieniu przepisów odrębnych,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną,
- dopuszczenia zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło z wykorzystywania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to „różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami”. Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem tereny niezabudowane, na których występuje mało zróżnicowana struktura gatunkowa roślin, ze względu na wykorzystanie znacznej części terenu planu na monokultury rolnicze.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może spowodować przekształcanie terenu i budowę nowych budynków o funkcjach określonych w planie oraz związanych z nimi powierzchni utwardzonych i powierzchni biologicznie czynnych. Spowoduje to zmniejszenie powierzchni niezabudowanej, potencjalnie mogącej stanowić siedlisko.

Należy chronić istniejące drzewa wzdłuż ul. Szreniawskiej, które mają duży wpływ na kształtowanie walorów estetycznych krajobrazu oraz naturalne zakrzaczenia na terenie zieleni naturalnej, w sąsiedztwie terenu kolejowego. Na samym terenie kolejowym zieleń podlega szczególnym przepisom, ze względu na bezpieczeństwo ruchu kolejowego

Drzewa chronić podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego, m.in. przed robotami, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie dopuszczać, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Zabezpieczać drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą użytą na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych stosować rozwiązania zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowej strefy ochrony drzew (SOD), zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarzeniem korzeni żywicielskich. Przestrzegać przepisu art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dotyczącego uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.”

Ewentualna realizacja nowych inwestycji będzie mieć dość znaczny wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływanie te powinno jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy.

Jednocześnie, uwagę zwraca fakt, iż obszar objęty projektem planu stanowi w części powierzchnię przekształconą antropogenicznie - rolniczą. Z uwagi na ustalone przeznaczenie, z minimalną powierzchnią biologicznie czynną i ekstensywnym zagospodarowaniem, w tym ograniczeniem zabudowy i niewielkim wskaźnikiem powierzchni zabudowy w stosunku do całego obszaru planu, nie przewiduje się, aby uchwalenie projektu planu miało znaczący wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę na obszarze opracowania, w tym w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego, czy na obszarze chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki” oraz w sąsiednim terenie, w sąsiadujących obszarach Natura 2000.

Na podstawie wykonanego przez A. Rybczyńskiego i G. Harke-Rybczyńską „Opracowania ekofizjograficznego dla projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Wirynki” gm. Komorniki, Poznań, maj 2011r., prognozuje się iż na obszarze objętym planem nie występują gatunki roślin, zwierząt i grzybów, objęte ochroną gatunkową, wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), a także gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22 lipca 1992, str. 7) — tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

Leżące nieopodal obszaru Natura 2000 (specjalny obszar ochrony siedlisk ostoja Wielkopolska PLH300010 oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017) stanowią miejsce do bytowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wskazują to w swoim opracowaniu A. Rybczyński i G. Harke-Rybczyńska.

Ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na rośliny, zwierzęta i grzyby, w tym na gatunki chronione, na różnorodność biologiczną. Jednocześnie do projektu planu dodano zapis nakazujący postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi w przypadku stwierdzenia występowania stanowisk grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową, należy uznać za wystarczający dla ochrony stanowisk grzybów, roślin i zwierząt w przypadku ich stwierdzenia w trakcie robót budowlanych i urządzania terenu zgodnie z ustalonym przeznaczeniem. Rozwiązaniem mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu na gatunki chronione i różnorodność biologiczną jest ograniczenie zabudowy tylko do miejsc ograniczonych liniami zabudowy oraz wprowadzane funkcje, na większości obszaru o charakterze ekstensywnym.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej – I ETAP

W projekcie planu zapisano, w zakresie zasad kształtowania krajobrazu, nakaz kształtowania powierzchni biologicznie czynnych w formie parków, ogrodów, skwerów, zieleńców z wykorzystaniem zieleni niskiej, średniej oraz wysokiej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Jak wskazał w swoim piśmie Nr Pismo Nr WOO-III.410.216.2023.AK.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, „wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane. Należy mieć na względzie, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności; w odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski.”

Na podstawie informacji Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://projekty.gdos.gov.pl/igo-lista-inwazyjnych-gatunkow-obcych-roslin> w ramach jednego z projektów realizowanych przez ten organ określono

Lista gatunków obcych roślin analizowanych w ramach projektu					
Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Występowanie w środowisku przyrodniczym w Polsce	Kategoria stopnia inwazyjności	Kategoria stopnia rozprzestrzenienia
1.	<i>Acer negundo</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
2.	<i>Alnus altiloba</i>	Włoszczyk amerykański	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
3.	<i>Alnus incana ssp. hirsuta</i>	Włoszczyk amerykański	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
4.	<i>Aster multiflorus</i>	Aster wielokwiatowy	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
5.	<i>Aster spicatus</i>	Aster szczytowy	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
6.	<i>Aster tataricus</i>	Aster tatarski	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
7.	<i>Aster multiflorus</i>	Aster wielokwiatowy	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
8.	<i>Aspid. filifolius</i>	Aspid. włochy	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
9.	<i>Baccharis foliolosa</i>	Włoszczyk japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
10.	<i>Betula pendula</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
11.	<i>Betula pubescens</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
12.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
13.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
14.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
15.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
16.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
17.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
18.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
19.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
20.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
21.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
22.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
23.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
24.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
25.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
26.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
27.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
28.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
29.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
30.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
31.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
32.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
33.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
34.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
35.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
36.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
37.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
38.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
39.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
40.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
41.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
42.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
43.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
44.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
45.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
46.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	nie	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek występuje w uprawach i hodowach
47.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
48.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
49.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
50.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	bardzo inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
51.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
52.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
53.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
54.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
55.	<i>Calluna vulgaris</i>	Włoczek japoński	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony

56.	<i>Solidago graminifolia</i>	Nawłoc wąskolistny	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
57.	<i>Spartina anglica</i>	Spartyna angielska	nie	mало inwazyjny gatunek obcy	gatunek nie występuje w Polsce
58.	<i>Spiraea tomentosa</i>	Tawuła kutnerowata	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony
59.	<i>Ulex europaeus</i>	Kolcolist zachodni	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	ograniczony zasięg występowania
60.	<i>Zanthium album</i>	Poczeki włoski	TAK	średnio inwazyjny gatunek obcy	gatunek szeroko rozprzestrzeniony

Źródło: <http://projekty.gdos.gov.pl/igo-lista-inwazyjnych-gatunkow-obcych-roslin>

Jednakże, zgodnie z art. 7 ust. 3 lit a ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, zakaz ten nie obowiązuje w niektórych sytuacjach określonych w ustawie o gatunkach obcych sadzenia roślin wykorzystywanych przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast oraz zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym. Jednocześnie, w ust. 4 tego przepisu określono, że „Wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku roślin, o których mowa w ust. 3 pkt 3, dokonuje się tak, aby gatunek obcy nie rozprzestrzenił się poza teren, na którym dokonano jego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, a podmiot, który dokonał tego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, ma obowiązek dokonać eliminacji tego gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania w taki sposób, aby uniemożliwić jego rozprzestrzenienie się.”

Zatem kształtując tereny rekreacyjne z terenami zielonymi należy stosować ww. przepis dotyczący gatunków obcych. Biorąc pod uwagę fakt, że zagospodarowanie na obszarze planu musi zachowywać przepisy prawa, to przy realizacji nasadzeń i doborze gatunków roślin ww. przepis będzie respektowany, tym bardziej, że zawarto konieczność odwołania się do przepisów odrębnych.

Wobec przyjętych zapisów projektu planu, nie przewiduje się by nowo wprowadzana roślinność oddziaływała negatywnie na różnorodność biologiczną, faunę i florę, raczej będzie to oddziaływanie pozytywne, gdyż monokultura upraw zostanie zastąpiona terenami o urozmaiconej szacie roślinnej, czy stworzone zostaną warunki bytowania zwierząt. Jednocześnie z uwagi na sąsiedztwo terenów leśnych, bytowanie nie będzie procesem ciągłym ale krótkotrwałym.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Teren w sąsiedztwie jest już zabudowany, a planowane przeznaczenie jest spójne z okolicznym zagospodarowaniem.

Jednakże podczas ewentualnych robót budowlanych, mogą następować takie oddziaływania jak zanieczyszczenia powietrza i niebezpieczeństwo wypadku. Skończą się one wraz z zakończeniem tego etapu prac.

Samo funkcjonowanie terenów usług sportu i rekreacji oraz terenów obsługi komunikacji może mieć jedynie subiektywny wpływ na sąsiadującą bezpośrednio zabudowę i jej mieszkańców. Teren dotychczas rolniczy, stanie się terenem odwiedzanym i użytkowanym przez mieszkańców, z tego powodu może nastąpić oddziaływanie na ludzi.

Pobliska linia elektroenergetyczna nie będzie mieć wpływu na zdrowie ludzi. Teren planu znajduje się w znacznej odległości od linii wysokiego napięcia oraz poza strefą oddziaływania.

W projekcie planu zawarto „nakaz uwzględnienia wymagań i ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej, w tym napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia”. Kwestia wymagań i ograniczeń związanych z infrastrukturą techniczną, w tym z linii elektroenergetycznych z pasami technologicznymi regulują następujące przepisy:

- a. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 r. poz. 2448),
- b. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022r. poz. 1225),
- c. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych. (Dz.U. z 2003r. nr 47, poz. 401),
- d. Polska Norma PN-75/E-5100 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1975–1978,
- e. Polska Norma PN-E-05100-1:1998 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1979–2004 [5],
- f. Polska Norma PN-EN 50341-1:2005 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 45 kV. Część 1: Wymagania ogólne. Specyfikacje wspólne, uzupełniona dokumentem pn. Zbiór normatywnych

warunków krajowych. Normatywne warunki krajowe Polski, zgodnie z którą projektowane są linie wysokiego napięcia od 2005 r.

Natomiast do przepisów regulujących szczególnie warunkami zagospodarowania terenów leżących w sąsiedztwie terenów i obszarów kolejowych należą:

- a) Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. 2023r., poz. 602), w szczególności wymogi art. 53 ustawy, mówiącego iż:
 - Usytuowanie budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywanie robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowych, bocznic kolejowych i przejazdów kolejowych może mieć miejsce w odległości niezakłócającej ich eksploatacji, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także niepowodującej zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego.
 - Budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m.
 - Odległości, o których mowa w ust. 2, dla budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być zwiększone, w zależności od przeznaczenia budynku, w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku, określonych w odrębnych przepisach.
- b) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1247).

6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Grunty objęte analizą są użytkowane rolniczo, zatem gleby uległy już przekształceniom agrotechnicznym. Realizacja ustaleń planu wiąże się z dalszymi przekształceniami, powodującymi powstanie powierzchni zabudowanych i utwardzonych.

Realizacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje duże przekształcenia gleby i powierzchni ziemi. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzania terenu, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną.

W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne, a związane będzie m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych. W związku z powyższym nastąpi zmiana ułożenia warstw gleby oraz jej składu i właściwości. Zaleca się, aby przed obiektów wykonać dokumentację geotechniczną. Badania podłoża gruntowego, opinia dotycząca warunków gruntowych szczegółowo wskażą warunki panujące na poszczególniej działce i pozwolą ograniczyć negatywny wpływ kondygnacji podziemnej. Na ich podstawie możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań dotyczących konstrukcji budynku i izolacji, które ograniczą zmiany warunków glebowych.

Projekt planu dopuszcza dwa sposoby zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas robót budowlanych. Jednym z nich jest zagospodarowanie ich na działce budowlanej, natomiast drugim ze sposobów jest ich wywóz m.in. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W projekcie planu przewidziano „nakaz ochrony powierzchni ziemi, w rozumieniu przepisów odrębnych”. Zgodnie z art. 3 pkt 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, poprzez powierzchnię ziemi rozumie się „ukształtowanie terenu, glebę, ziemię oraz wody gruntowe, z tym że:

- a) gleba – oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody glebowej, powietrza glebowego i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie,
- b) ziemia – oznacza górną warstwę litosfery, znajdującą się poniżej gleby, do głębokości oddziaływania człowieka,
- c) wody gruntowe – oznaczają wody podziemne w rozumieniu art. 16 pkt 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, które znajdują się w strefie nasycenia i pozostają w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiami”.

Dział IV w tytule II ww. ustawy poświęcono ochronie powierzchni ziemi. W art. 101 ww. ustawy wskazano, na czym polega ochrona powierzchni ziemi. Jest to m.in.: racjonalne gospodarowanie, zapobieganie zanieczyszczeniu substancjami powodującymi ryzyko, minimalizacja stopnia i łagodzenie skutków zasklepienia gleby, zachowanie jak najlepszego stanu gleby (poprzez np. zapobieganie erozji wietrznej i wodnej) oraz zachowanie funkcji środowiskowych, społecznych, gospodarczych i kulturowych. Zapisy na temat ochrony gruntów zawarto również w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Innymi przepisami aniżeli wyżej wymieniony, a dotyczącymi ochrony powierzchni ziemi są:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. (Dz.U. 2016r. poz. 1395).
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. (Dz.U. 2016r. poz. 1397).
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz.U. 2019r. poz. 1399).
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie rejestru szkód w środowisku. (Dz.U. z 2016r. poz. 1398)
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie działań naprawczych. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1396).

6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym analizą nie występują wody powierzchniowe. Ustalenia projektu planu nie spowodują bezpośredniego negatywnego oddziaływania na ciek i zbiorniki wodne poza granicami obszaru projektu planu.

Nowe powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

W przypadku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi oddziaływanie na środowisko wodne. Ponieważ wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości ok. 10 m, wykonanie wykopów na cele kondygnacji podziemnej nie powinno wiązać się z przeprowadzeniem prac odwodnieniowych. Realizacja kondygnacji podziemnej może spowodować zmiany w naturalnym przepływie wód. Zaleca się, aby przed budową budynku wykonać dokumentację geotechniczną. Badania warunków wodnych szczegółowo wskażą warunki panujące na poszczególnej działce i pozwolą ograniczyć negatywny wpływ kondygnacji podziemnej. Na ich podstawie możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań dotyczących konstrukcji budynku i izolacji, które ograniczą zmiany warunków wodnych.

Urządzenia melioracyjne i drenarskie regulują i gwarantują zachowanie prawidłowych stosunków wodnych na terenach objętych planem i na terenach przyległych, w projekcie planu. W związku z tym, w celu ochrony istniejących

stosunków wodnych na terenie opracowania i terenach przyległych, w projekcie planu dopuszczono budowę „systemu melioracyjnego, jego przebudowy, przełożenia lub zastosowania innych rozwiązań zastępczych”. Do rozwiązań zastępczych można zaliczyć rozbudowę lub naprawę uszkodzeń powstałych w wyniku realizacji ustaleń projektu planu lub też budowę miejsc gromadzenia się wód gruntowych. Sposób przebudowy urządzeń melioracyjnych, na terenie objętym opracowaniem, jak również terenów przyległych, gwarantować ma zachowanie dotychczasowych stosunków wodnych, a w szczególności ich nie pogorszenie.

W wyniku stopniowej realizacji ustaleń projektu planu skuteczność i wydajność systemów melioracyjnych może ulec zmianie, dlatego przyjęte zapisy służą racjonalnej gospodarce wodami i mają zapewnić skuteczność oraz optymalną wydajność systemów melioracyjnych.

Rurociągi drenarskie wraz z upływem lat mogą zacząć działać wadliwie. Rury będą zmniejszać swoją średnicę i stawać się zamulone. Ponadto w miejscach połączeń poszczególnych rur osypywać może się ziemia, która będzie tworzyć barierę wewnątrz rur uniemożliwiającą swobodny przepływ wody. W wyniku powyższego może nastąpić zbieranie się wody na powierzchni ziemi i niewielki (lub brak) odpływ wody. Co w przypadku występowania nawałnych deszczy może skutkować lokalnymi podtopieniami. Zatem aby uniknąć takich sytuacji koniecznym będzie zadbanie o sprawność rurociągów i przeczyszczanie rur na całej ich długości, tak aby przepływ wody nadal był możliwy lub przyjęcie innych wydajnych systemów melioracyjnych.

Projekt miejscowego planu zakłada powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, teleinformatycznej oraz budowy urządzeń wodnych.

Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej. W zakresie gromadzenia ścieków komunalnych w sąsiedztwie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej. W projekcie planu przewidziano odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej. W związku z tym ustalenia planu w części dotyczącej zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków komunalnych nie będą oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli możliwa będzie retencja tych wód lub wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań. Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne obszary zurbanizowane jest odzyskiwanie przestrzeni miast dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. sponge city – miastem gąbką. Koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona i wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do podlewania zieleni. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy. Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne. Rozwiązania te sprawiają, że wody opadowe i roztopowe są zatrzymywane na terenie, a dzięki spływowi przez trawy, są naturalnie oczyszczane na miejscu, a tempo ich spływu do odbiornika zostaje spowolnione. Ustalony zapis sprawia również, że zapisy projektu planu w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych będą ciągle aktualne, a sam plan miejscowy nie będzie wymagał zmian w tym zakresie.

Przyjęte rozwiązania wodami opadowymi w przypadku zagospodarowania na terenie inwestycji będą sprzyjać ich zatrzymywaniu i podnoszeniu się poziomu wód gruntowych, zwłaszcza w porach roku o dużym opadzie. Jako że przepisy dopuszczają rozwiązania mające na celu zatrzymanie wody na terenie i jej wykorzystanie w okresach suszy to w skali roku hydrologicznego, bilans ilościowy pozostanie na tym samym poziomie, ewentualnie z nadwyżką, co przy obniżeniu się poziomu wód gruntowych może być rozwiązaniem korzystnym.

Natomiast odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji może wpłynąć ujemnie na zasoby ilościowe wód opadowych i roztopowych. Brak retencji wód co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych nie jest rozwiązaniem korzystnym. Dla przedmiotowego terenu istotne jest iż jest to teren w większej powierzchni niezabudowany. Zatem powierzchnia terenu, na której możliwa jest retencja, jest prawie nieograniczona. Dla sytuacji ekstremalnych przy deszczach nawałnych, wskazane rozwiązanie gospodarki wodnej ocenia się jako prawidłowe, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom terenu i środowisku (ochrona przed nadmiernymi spływami powierzchniowymi, wymywanie

i obsuwanie się skarpy). Przyjęte ustalenie pozwala na działania dwojakiego rodzaju, dlatego ocenia się je jako korzystne dla środowiska.

Jednocześnie, ustalenia planu dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych nie będą miały wpływu na zasoby jakościowe ilościowe wód podziemnych, w tym nie będą oddziaływać na wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej także przyczyni się do ochrony wód.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Przeobrażenia krajobrazu na obszarze opracowania będą istotne, ponieważ pojawi się teren zagospodarowany w sposób odmienny niż dotychczas.

Na etapie początkowym realizacji ustaleń projektu planu wystąpią niekorzystne oddziaływania krótkoterminowe, chwilowe, związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Po zakończeniu tego etapu oddziaływanie na krajobraz powinno być pozytywne, stałe i długotrwałe, gdyż planowane zagospodarowanie terenu z obiektami i urządzeniami sportu i rekreacji z zielenią wpłynie na przestrzeń, w jej znaczeniu wielkoskalowym – również jako część otwartego krajobrazu.

Biorąc pod uwagę otoczenie obszaru planu, można stwierdzić iż planowane zagospodarowanie nie pogorszy oddziaływania na krajobraz w stosunku do zastanych oddziaływań. Istniejąca zabudowa poza granicami planu oddziałuje na krajobraz.

Ocenia się iż projekt planu będzie oddziaływał na krajobraz tego miejsca, poprzez stworzenie nowej przestrzeni.

Podkreślenia wymaga konieczność dbałości o przestrzeń i utrzymanie istniejących walorów krajobrazowych: w tym ukształtowania terenu i charakterystycznych brył zabudowy. Wprowadzenia zieleni, wielowarstwowej i wielogatunkowej, przystaniającej w części istniejącej i planowaną zabudowę.

Korzystnym rozwiązaniem przyjętym w planie jest wyznaczenie pól zabudowy, skupionych przy istniejących drogach, tym samym w części pozostawiona zostanie przestrzeń otwarta.

Oceniając wpływ ustaleń planu na wyodrębnione jednostki architektoniczno-krajobrazowe (JARK) ustalono:

1. teren rolniczy pomiędzy ul. Szreniawską a drogą gruntową (bez nazwy) – zajmujący przeważającą część terenu planu – po zabudowie w miejscach wyznaczonych liniami zabudowy mogą powstać odrębne jednostki, niemniej istotne jest, że środkowa część terenu jednostki nie zostanie zabudowana, tym samym zachowania zostanie podstawowa cecha charakterystyczna tej jednostki – otwartość, ewentualnie ograniczana zielenią, czy obiektami plenerowymi związanymi ze sportem i rekreacją,
2. teren nieużytku, częściowo zadrzewionego z urozmaiconą rzeźbą terenu w postaci niewielkich wzniesień i skarpy, która ogranicza tę jednostkę od strony pól - jednostka ta została wyłączona z zabudowy, zatem jej charakter powinien zostać zachowany,
3. teren zieleni naturalnej z niewielką enklawą terenu rolniczego, leżący pomiędzy ul. Szreniawską, a terenem kolejowym - jednostka ta została wyłączona z zabudowy, zatem jej charakter powinien zostać zachowany, tym bardziej, że położenie w granicach strefy ze szczególnymi warunkami zagospodarowania terenów wynikającej z przepisów odrębnych z zakresu transportu kolejowego, znacznie ogranicza zagospodarowanie. Zagospodarowanie tej jednostki przeznaczonej w projekcie planu na cele zieleni naturalnej, nie zmieni się, co jest istotne dla krajobrazu.

6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Ustalenia zawarte w projekcie planu nie będą znacząco oddziaływać na klimat, w tym mikroklimat. Zapisy projektu planu dotyczą ekstensywnej zabudowy.

Projekt miejscowego planu zakłada powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, teleinformatycznej oraz budowy urządzeń wodnych.

Dlatego w zakresie ochrony powietrza i klimatu, możliwe będzie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszaniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach odnawialne źródło energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Na terenie objętym projektem planu mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię ciepłą pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu.

Wobec powyższego nie przewiduje się oddziaływania ustaleń projektu planu na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny.

Przepisem odrębnym, który reguluje kwestie zaopatrzenia w ciepło jest oprócz przepisów ww. Dyrektyw, jest Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 5954). Obecnie nie istnieje możliwość docelowego zaopatrzenia obiektów istniejących i planowanych na obszarze planu w ciepło z systemu ciepłowniczego. Istotnym jest, że plan zakazuje stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży podlegają ochronie akustycznej.

Planowane przeznaczenie terenu nie będzie mieć znaczącego wpływu na pogorszenie klimatu akustycznego.

Głównym źródłem zanieczyszczenia środowiska hałasem jest hałas komunikacyjny, który generuje ruch samochodowy. Drogi, których część leży w graniach planu są drogami gruntowymi, o sporadycznym natężeniu ruchu, zatem nie stanowią źródła hałasu na terenie objętym opracowaniem.

W sąsiedztwie jedynym źródłem hałasu może być linia kolejowa nr 357 relacji Powodowo – Luboń, odcinek Wolsztyn - Luboń, której część znajduje się w granicach planu. Jednakże usytuowanie linii w wykopie oraz niedawno przeprowadzona modernizacja linii kolejowej, powoduje że hałas się nie rozprzestrzenia i nie jest szczególnie odczuwalny. Dodatkowo oddzielenie terenów usługowych od terenu kolejowego terenami zieleni naturalnej, drogą dojazdową oraz wyznaczona linia zabudowy od ul. Szreniawskiej, spowodują że ewentualna zabudowa będzie odsunięta od terenu linii kolejowej. Biorąc pod uwagę, że posłużono się w planie linią nieprzekraczalną, to ewentualna zabudowa z pomieszczeniami, dla których istnieje obowiązek ochrony akustycznej, będzie mogła zostać odsunięta. Na terenach ujętych w planie, jako wymagających ochrony akustycznie, komfort akustyczny zapewnia ww. opisane usytuowanie linii

kolejowej w obniżeniu terenu z otoczeniem skarp ziemnych oraz istniejąca zieleń.

Na terenie objętym opracowaniem terenami chronionymi akustycznie będą tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki (UT-US-UK), jeśli na ich terenie powstaną obiekty oświaty, czyli zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. Biorąc pod uwagę wyżej wymienione uwarunkowania, jak usytuowanie linii kolejowej w wykopie oraz jej modernizacja, a także oddalenie od terenu kolejowego, uznano iż w przypadku realizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży na terenach UT-US-UK, dopuszczalne poziomy hałasu powinny zostać zachowane na terenie objętym planem. W przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu należy zastosować takie rozwiązania jak realizacja ekranów akustycznych czy wałów ziemnych. Istniejące tereny zieleni naturalnej mają znaczenie w kontekście psychologicznego aspektu odbierania hałasu: jest on mniej dokuczliwy, jeśli jego źródło nie jest widoczne.

Oddziaływanie na klimat akustyczny może mieć funkcjonowanie terenu obsługi komunikacji. W celu ochrony przed hałasem, podczas zagospodarowania terenu należy tak zaplanować zabudowę, zagospodarowanie i zieleń by niwelowały ewentualne oddziaływania. Należy zastosować środki techniczne, które będą zmniejszać uciążliwości związane z hałasem występującym na tym obszarze, np. ciche nawierzchnie drogowe, które skuteczną metodą redukcji hałasu toczenia są tzw. ciche nawierzchnie drogowe oraz organizacja ruchu w ciągu dnia.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. zostały opisane powyżej.

Ustalenia projektu planu nie będą znacząco oddziaływać na te zasoby naturalne.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Pojęcie „dobra materialne” zdefiniowano na podstawie „Słownika języka polskiego PWN”. Poprzez to pojęcie rozumie się wszystkie środki potrzebne dla rozwoju człowieka (majątek, dobytek), które istnieją fizycznie i odnoszą się do rzeczy lub usług, które zaspokajają potrzeby człowieka. Z kolei w „Encyklopedii PWN” zawarto następującą definicję wyrażenia „dobra materialne”: „materialne środki zaspokajania potrzeb ludzkich”.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują żadne obiekty zabytkowe oraz dobra kultury współczesnej, zatem realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na te elementy środowiska.

Uchwalenie projektu planu będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych w postaci terenów rekreacyjno-sportowych, które zaspokajając będą potrzeby przyszłych użytkowników tego terenu. Na terenie opracowania powstanie m.in. nowa zabudowa czy infrastruktura techniczna.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu wpłynie pozytywnie na dobra materialne.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 znajdujące się w sąsiedztwie terenu opracowania. Dotychczasowa migracja gatunków pozostanie niezmieniona, ponieważ projekt planu podtrzymuje przeznaczenie z dotychczas obowiązującego planu. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

Jak to zostało opisane w pkt 4 prognozy, biorąc pod uwagę planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej oraz oddzielenie linią kolejową nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu

na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Wielkopolska PLH300010 oraz obszaru Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017.

7. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE, OGRANICZAJĄCE LUB TWORZĄCE KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń projektu planu, przy zachowaniu proponowanych ustaleń planu oraz innych przepisów odrębnych, nie będzie prowadzić do niepożądanych zmian w środowisku, zatem potencjalnie zbędna stanie się kompensacja przyrodnicza.

Jednocześnie aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące zasad:

1. w zakresie ochrony środowiska:
 - a) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego,
 - b) nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - c) nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód w rozumieniu przepisów odrębnych,
 - d) nakaz wyznaczenia powierzchni biologicznie czynnej w tym zachowanie strefy zieleni wysokiej;
2. w zakresie ochrony przyrody:
 - a) ochronę:
 - wód podziemnych należących do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 (GZWP nr 144) Wielkopolska Dolina Kopalna;
 - otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego;
 - pobliskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”.

Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 oraz nie wpłynie na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie wiąże się z zagrożeniami dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań:

- a) prowadzenie prac przez wykwalifikowany personel, poinformowany o zagrożeniach dla środowiska jakie mogą powstawać w trakcie realizacji prac;
- b) utrzymywanie maszyn budowlanych i pojazdów w sprawności i dobrym stanie technicznym;
- c) w przypadku zaobserwowania wycieku substancji ropopochodnych, zabezpieczenie i usunięcie za pomocą środków absorbujących;
- d) zakaz niszczenia siedlisk gatunków chronionych;
- e) zakaz unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych na obszarze objętym projektem planu;
- f) przypadku dokonania odkrycia chronionych grzybów roślin lub zwierząt lub kopalnych szczątków roślin i zwierząt, należy powiadomić odpowiednie instytucje zgodnie z przepisami odrębnymi
- g) na każdym etapie inwestycji zastosować technologie ograniczające w sposób maksymalny hałas oraz maksymalne ograniczenie rozmiarów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery w trakcie prac ziemnych;
- h) zabezpieczanie gruntu i wód w rejonie inwestycji przed zanieczyszczeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego i składowaniem materiałów budowlanych;
- i) wyeliminować zanieczyszczenia terenu odpadami, zwłaszcza resztkami żużlu i asfaltu oraz innych substancji o utrudnionej biodegradacji;
- j) maksymalnie skrócić czas trwania prac budowlanych i dostosować go do pory roku i ewentualnych okresów rozrodczych zwierząt;

- k) kształtowanie zieleni z zastosowaniem gatunków przystosowanych do warunków siedliskowych obszaru planu;
- l) podczas realizacji przedsięwzięć należy działać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne, np. hańdowanie gruntów w celu ponownego wykorzystania itp.

Ponadto w celu efektywnego ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji ustaleń planu należy podejmować takie działania jak:

- a) ochrona przed wycinką istniejących drzew wzdłuż ul. Szreniawskiej, które mają duży wpływ na kształtowanie walorów estetycznych krajobrazu;
- b) w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oszczędnie korzystać z terenu, wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji;
- c) roboty budowlane oraz powodujące ingerencję w zadrzewienie, poprzedzić inwentaryzacją szczegółową drzew i krzewów w granicach wydzielonych terenów.

Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń planu miejscowego odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Ustalenia planu dotyczące zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, w zasadzie eliminują możliwość powstania zagrożeń związanych z realizacją funkcji sportu i rekreacji. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

8. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Alternatywnym rozwiązaniem dla rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu jest wariant zerowy, oznaczający zaniechanie opracowywania projektowanego dokumentu. W przypadku zaniechania prac nad projektem teren ten będzie nadal użytkowany w dotychczasowy sposób. Ewentualne zmiany będą mogły zachodzić w oparciu o obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jednak obejmuje on niewielki fragment obszaru. Dlatego należy liczyć się z urbanizacją obszaru planu poprzez ustalanie warunków zabudowy.

Innym rozwiązaniem jest wyznaczenie funkcji np. mieszkaniowej, produkcyjnej czy magazynowej, jednak ze względu na istniejące zagospodarowanie i stan własnościowy terenu, teren jest predystynowany do roli terenu usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki z obsługą komunikacji. Z kolei przeznaczenie terenu na cele produkcyjne, magazynowe lub inne związane z intensywną działalnością gospodarczą w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz ustalenia studium, czyni ten wariant jako alternatywa dla przyjętych rozwiązań, niepożądanym.

Również inne rozwiązanie alternatywne, teren rolniczy nie ma w tym przypadku uzasadnienia, ze względu na potrzeby mieszkańców. Ponadto powstanie buforu pomiędzy zabudową mieszkaniową, a terenem rolniczym w postaci terenu o ekstensywnym sposobie zagospodarowania z zielenią, będzie sprzyjać zmniejszeniu strefy potencjalnych konfliktów wywołanych pracami polowymi.

Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki, ponadto będzie ono pozytywnie wpływać na przestrzeń. W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej – I ETAP.

W części pierwszej niniejszego opracowania przedstawiono informacje wstępne dotyczące tworzonego dokumentu, którego realizację podjęto uchwałą Nr LXI/523/2022 Rady Gminy Komorniki z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej. Analizowany teren znajduje się przy granicy jednostki osadniczej miejscowości Komorniki, na gruntach, które ewidencyjne należą do wsi Wiry. w rejonie ulicy Szreniawskiej w Wirach i Osiedla Zielone Wzgórze z ul. Brzoskwinową w Komornikach. Przedstawiono podstawy formalno-prawne prognozy. Obowiązek jej wykonania wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych. Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmiana przeznaczenia terenu zgodnie z potrzebami Gminy Komorniki i jej mieszkańców. Z uwagi na intensywny rozwój Gminy Komorniki nieustannie rośnie zapotrzebowanie na nowe obiekty i urządzenia służące rekreacji oraz obiekty i urządzenia obsługi uczestników ruchu komunikacyjnego umożliwiające rozwój systemu zintegrowanego transportu publicznego. Zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, m.in. w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz w zakresie lokalnego transportu zbiorowego należy do zadań własnych gminy. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miało na celu umożliwienie realizacji ww. obiektów.

Przedstawiono metodykę pracy oraz wykorzystane materiały: specjalistyczną literaturę, materiały kartograficzne, akty prawne, dokumenty i inne. Zawarto informacje o zawartości dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu miejscowego przewiduje na obszarze opracowania: tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki UT-US-UK, teren usług lub obsługi komunikacji, U-KO, teren zieleni naturalnej, ZN, teren komunikacji kolejowej, KKK, teren drogi dojazdowej KDD. Ponadto projekt określa: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej, zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania dla ustalanych funkcji terenów, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, ustalenia dotyczące terenu dróg dojazdowych oraz zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną. Odstąpiono od ustaleń w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, ze względu na brak takich terenów w obszarze planu. Projekt planu powiązany jest z Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Komorniki i podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej. Projekt planu z wymienionymi dokumentami jest powiązany poprzez przyjęte ustalenia i przyszłe zasady zagospodarowania, w szczególności dotyczące: gospodarowania i gromadzenia odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi, zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego, nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów

hałasu w środowisku, nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód w rozumieniu przepisów odrębnych, sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych, zaopatrzenia w energię elektryczną i w ciepło z wykorzystywania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. W dalszej części tego rozdziału zawarto propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Monitoring na obszarze opracowania będzie dotyczył takich komponentów środowiska jak m.in. powietrza atmosferycznego oraz wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy, wód podziemnych i wód powierzchniowych, gleby i ziemi oraz klimatu akustycznego i wielkość promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych, a także elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków. Zamieszczono także informację, że ustalenia projektowanego dokumentu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania na środowisko. Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, czyli co dwa lub pięć lat w oparciu o powyższy monitoring. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę. Analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska powinna dotyczyć:

- w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych: kontroli systemu wodociągowego w celu zminimalizowania ewentualnych strat wody, weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych, przeprowadzania okresowych kontroli dokumentów potwierdzających podłączenie do sieci kanalizacyjnej;
- w zakresie powietrza i klimatu akustycznego: rodzaju wykorzystywanego ogrzewania (niskoemisyjność stosowanych rozwiązań), pomiarów poziomu hałasu;
- w zakresie gleb: badania pod kątem ich zanieczyszczenia (głównie środkami ochrony roślin), występowania „dzikich” wysypisk śmieci, oceny prawidłowości gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami obowiązującymi na terenie gminy;
- w zakresie fauny i flory: realizacji terenów zieleni, wprowadzania wartościowych rodzimych zadrzewień, kontroli stanu zagospodarowania terenów zieleni, w celu wyeliminowania ich zabudowywania.

Proponuje się, aby ww. elementy podlegały badaniom zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne. Analiza wpływu zapisów projektu planu i ich realizacji na środowisko, ład przestrzenny oraz zdrowie człowieka powinna opierać się na przeprowadzeniu wizji lokalnej i inwentaryzacji obszaru gminy. Weryfikacja istniejącego stanu wykorzystania terenu oraz opis jego wpływu na otoczenie pozwoli określić i ocenić ewentualne niekorzystne działania na środowisko, a także przewidzieć w jakim kierunku będą zachodzić dalsze zmiany w środowisku. Wizję terenową powinno się także wzbogacić o wiedzę z innych dostępnych źródeł. Monitorowanie realizacji postanowień planu powinno obejmować także: analizę i ocenę działań podejmowanych na obszarach wrażliwych i występowania potencjalnych konfliktów. Monitoring może się odbywać również w oparciu o dostępne materiały kartograficzne i fotograficzne, jak ortofotomapy.

W rozdziale drugim niniejszej prognozy scharakteryzowano obszar opracowania pod kątem położenia, użytkowania i zagospodarowania analizowanego terenu. Teren objęty projektem planu położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki, na gruntach wsi Wiry: w rejonie ulicy Szreniawskiej w Wirach i Osiedla Zielone Wzgórze z ul. Brzoskwinową w Komornikach. Od zachodu teren planu graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenem zieleni leśnej. Od południa granicą stanowi teren kolejowy linii 357 relacji Powodowa – Luboń i ul. Szreniawska (włączona w teren planu). Od północy – granicę stanowi droga gruntowa (bez nazwy), biegnąca z Komornik do Wir, włączona w teren planu. Od wschodu brak istniejącego, granicznego elementu zagospodarowania – teren rolniczy. W pobliżu obszaru analizy przebiega linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV (w najbliższym miejscu w odległości ok. 270 m, w najdalszym ok. 350 m). Omówiono rzeźbę terenu, budowę geologiczną oraz warunki glebowe, hydrograficzne. Teren znajduje się na obszarze Wysoczyzny Grodzkiej. Obszar opracowania leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: glinach zwałowych, ich zwiertzelinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych pochodzących z epoki plejstocenu. Znajdują się tam piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności oraz gliny i pyły o słabej przepuszczalności. Na obszarze planu znajdują się użytki rolne, kl. IIIb, IVa, IVb, V, nieużytki i drogi. W odległości ok. 470 m na północny wschód przepływa rzeka Wirynka. Teren należy do Jednolitych Części Wód powierzchniowych o nazwie Wirynka (RW600010185729), przynależnych do regionu wodnego Warty, których

stan został zidentyfikowany jako słaby, a stan chemiczny poniżej dobrego, ocena stanu wód to zły stan wód i Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60, których stan ilościowy i chemiczny jest dobry. Obszar jest usytuowany w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna. W rozdziale tym opisano także klimat lokalny, jakość powietrza atmosferycznego, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz faunę i florę. Teren charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z bardzo ciepłą, pochmurną, ale bez opadu, pogodą. Stwierdzono brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ołowiu w pyłe PM10 oraz poziomów docelowych: kadmu, arsenu, niklu w pyłe PM10 oraz ozonu, a także stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych II fazy dla pyłu PM2,5 (20 µg/m³), dla pyłu zawieszonego PM10, dla benzo(a)pirenu w pyłe PM10 i wartości normatywnej 120 µg/m³ ozonu w kontekście celu długoterminowego. Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki i tlenku azotu oraz brak przekroczeń docelowych poziomów ozonu. Jednakże w dodatkowej klasyfikacji dla ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie wielkopolskiej przypisano klasę D2 oznaczającą przekroczenie poziomu stężenia. Ulica Szreniawska nie wpływa w znaczący sposób na pogorszenie klimatu akustycznego obszaru opracowania. Przebiegająca w sąsiedztwie linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV nie wpływa w negatywny sposób na klimat akustyczny z uwagi na odległość od obszaru objętego planem. Obszar objęty analizą wykazuje walory krajobrazowe, stanowi część historycznej przestrzeni rolniczej, o dużych walorach widokowych w kierunku wschodnim i północno-wschodnim. Brak dominant, a elementem degradującym krajobraz jest linia elektroenergetyczna 2x220kV+2x400kV biegnąca poza granicami planu. Teren nie jest zurbanizowany, występują na nim nieznaczne różnice wysokości terenu. Według A. Rybczyńskiego i G. Harke-Rybczyńskiej w „Opracowaniu ekofizjograficznym dla projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Wirynki, gm. Komorniki”, Poznań, maj 2011r., teren inwestycji to w znacznej części zbiorowisko roślinności segetalnej pól uprawnych, w dużej mierze wieloprzestrzennych (chwasty upraw zbożowych i okopowych), tylko w północno-zachodniej części – zbiorowisko roślinności młodych zalesień (zadrzewień) i sukcesji gatunków leśnych na terenach nieużytków porolnych. Leżące nieopodal obszaru Natura 2000 (specjalny obszar ochrony siedlisk ostoja Wielkopolska PLH300010 oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017) stanowią miejsce do bytowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wskazują to w swoim opracowaniu A. Rybczyński i G. Harke-Rybczyńska. Poruszono również problematykę potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu. Teren objęty opracowaniem będzie podlegał w niewielkim zakresie obowiązującemu miejscowemu planowi zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w obszarze terenów rolnych w rejonie ul. Szreniawskiej - Uchwała Nr XIX/173/2012 z dnia 1 marca 2012r. (Dz.U. Woj. Wlkp. z dnia 23.04.2012 r. poz. 1893), zgodnie z którym wyznaczono tereny rolnicze (R) i lasy (ZL). Jednakże większość terenów rolniczych może podlegać zabudowie na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Realizacja budynków na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy może skutkować chaotyczną zabudową i nieprzemysłowym układem komunikacyjnym stwarzającym wrażenie chaosu w przestrzeni.

W rozdziale trzecim dotyczy stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Nie przewiduje się, by realizacja ustaleń projektu planu wywierała znaczące oddziaływanie na środowisko.

W rozdziale czwartym zidentyfikowano problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu: zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oraz w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna. Należą do nich również problemy związane z położeniem na terenie otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego i bliskim sąsiedztwem obszarów chronionych: obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”, Wielkopolskiego Parku Narodowego, obszaru Natura 2000 – obszary siedliskowe Ostoja Wielkopolska PLH300010 i obszaru Natura 2000 – obszary ptasie Ostoja Rogalińska. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo obszarów chronionych, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie wpływać na nie wpływać. Biorąc pod uwagę usytuowanie obszaru planu, jego zabudowane sąsiedztwo, oddzielenie linią kolejową od zwartej części kompleksu leśnego Wielkopolskiego Parku Narodowego i obszarów Natura 2000, a przede wszystkim planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony Wielkopolskiego Parku Narodowego i jego otuliny, obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”, Wielkopolskiego Parku Narodowego, obszaru Natura 2000 – obszary siedliskowe Ostoja Wielkopolska

PLH300010 i obszaru Natura 2000 – obszary ptasie Ostoja Rogalińska. Biorąc pod uwagę planowane ekstensywne zagospodarowanie z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, oraz odległość terenu planu od rzeki Wirynki, nie stwierdzono oddziaływania ustaleń planu na ww. cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”, wynikające z art. 23 ustawy o ochronie przyrody. Proponowane w planie funkcje służą wykorzystaniu terenu na cele związane z turystyką i wypoczynkiem, a ograniczenie terenów przeznaczonych pod zabudowę spowoduje zachowanie przestrzeni otwartej, mogącej pełnić funkcje korytarzy ekologicznych.

W rozdziale piątym omówiono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także sposób, w jaki zostały one uwzględnione w czasie tworzenia dokumentu. Wymienia się cele ochrony środowiska zawarte m.in. w Konwencji o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002, poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi (należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów); Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska) sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 roku (ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszenia i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, z uwzględnieniem transgranicznych zanieczyszczeń na dalekie odległości); Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja klimatyczna) podpisana na tzw. Szczycie Ziemi w 1992 r. w Rio de Janeiro (zapobieganie kolejnym zmianom klimatu, głównie poprzez zachowanie stabilizacji gazów cieplarnianych). Ponadto: dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia oraz dyrektywa Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa – ważne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na występowanie w sąsiedztwie obszarów Natura 2000: Obszary Specjalnej Ochrony „Ostoja Rogalińska” PLB300017 i Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wielkopolska” PLH300010 oraz dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu. Ostatnimi dokumentami są opracowywane na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Projekt planu uwzględnia cele zawarte w wyżej wymienionych dokumentach wyznaczone w zakresie ochrony klimatu i jakości środowiska, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb i zasobów przyrodniczych. Cele te w projekcie planu uwzględnione zostały poprzez zapisy dotyczące ustalenia m.in.:

- gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód w rozumieniu przepisów odrębnych,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną,
- dopuszczenia zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło z wykorzystywania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

W rozdziale szóstym przedstawiono przewidywane oddziaływanie i wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000. Na podstawie wykonanego przez A. Rybczyńskiego i G. Harke-Rybczyńską „Opracowania ekofizjograficznego dla projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Wirynki” gm. Komorniki, Poznań, maj 2011r., prognozuje się iż na obszarze objętym planem nie występują gatunki roślin, zwierząt i grzybów, objęte ochroną gatunkową, wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w

sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), a także gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22 lipca 1992, str. 7) — tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Leżące nieopodal obszaru Natura 2000 (specjalny obszar ochrony siedlisk ostoja Wielkopolska PLH300010 oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017) stanowią miejsce do bytowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wskazują to w swoim opracowaniu A. Rybczyński i G. Harke-Rybczyńska. Ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na rośliny, zwierzęta i grzyby, w tym na gatunki chronione, na różnorodność biologiczną. Jednocześnie do projektu planu dodano zapis nakazujący postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi w przypadku stwierdzenia występowania stanowisk grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową, należy uznać za wystarczający dla ochrony stanowisk grzybów, roślin i zwierząt w przypadku ich stwierdzenia w trakcie robót budowlanych i urządzania terenu zgodnie z ustalonym przeznaczeniem. Rozwiązaniem mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu na gatunki chronione i różnorodność biologiczną jest ograniczenie zabudowy tylko do miejsc ograniczonych liniami zabudowy oraz wprowadzane funkcje, na większości obszaru o charakterze ekstensywnym. W projekcie planu zapisano, w zakresie zasad kształtowania krajobrazu, nakaz kształtowania powierzchni biologicznie czynnych w formie parków, ogrodów, skwerów, zieleńców z wykorzystaniem zieleni niskiej, średniej oraz wysokiej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Jak wskazał w swoim piśmie Nr Pismo Nr WOO-III.410.216.2023.AK.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, *„wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane. Należy mieć na względzie, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności; w odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski.”* Na podstawie informacji Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, na podstawie <http://projekty.gdos.gov.pl/igo-lista-inwazyjnych-gatunkow-obcych-roslin> w prognozie przywołano listę gatunków inwazyjnych. Jednakże, zgodnie z art. 7 ust. 3 lit a ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, zakaz ten nie obowiązuje w niektórych sytuacjach określonych w ustawie o gatunkach obcych sadzenia roślin wykorzystywanych przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast oraz zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym. Jednocześnie, w ust. 4 tego przepisu określono, że *„Wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku roślin, o których mowa w ust. 3 pkt 3, dokonuje się tak, aby gatunek obcy nie rozprzestrzenił się poza teren, na którym dokonano jego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, a podmiot, który dokonał tego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, ma obowiązek dokonać eliminacji tego gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania w taki sposób, aby uniemożliwić jego rozprzestrzenienie się.”* Zatem kształtując tereny rekreacyjne z terenami zielonymi należy stosować ww. przepis dotyczący gatunków obcych. Biorąc pod uwagę fakt, że zagospodarowanie na obszarze planu musi zachowywać przepisy prawa, to przy realizacji nasadzeń i doborze gatunków roślin ww. przepis będzie respektowany, tym bardziej, że zawarto konieczność odwołania się do przepisów odrębnych. Wobec przyjętych zapisów projektu planu, nie przewiduje się by nowo wprowadzana roślinność oddziaływała negatywnie na różnorodność biologiczną, faunę i florę, raczej będzie to oddziaływanie pozytywne, gdyż monokultura upraw zostanie zastąpiona terenami o urozmaiconej szacie roślinnej, czy stworzone zostaną warunki bytowania zwierząt. Jednocześnie z uwagi na sąsiedztwo terenów leśnych, bytowanie nie będzie procesem ciągłym ale krótkotrwałym.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może spowodować przekształcanie terenu i budowę nowych budynków o funkcjach określonych w planie oraz związanych z nimi powierzchni utwardzonych i powierzchni biologicznie czynnych. Spowoduje to zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Należy chronić istniejące drzewa wzdłuż ul. Szreniawskiej, które mają duży wpływ na kształtowanie walorów estetycznych krajobrazu oraz naturalne zakrzaczenia na terenach zieleni naturalnej, w sąsiedztwie terenu kolejowego. Ewentualna realizacja nowych inwestycji będzie mieć dość znaczny wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływanie te powinno jednak

zakończyć się wraz z zakończeniem budowy. Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Teren w sąsiedztwie jest już zabudowany, a planowane przeznaczenie jest spójne z okolicznym zagospodarowaniem. Samo funkcjonowanie terenów usług sportu i rekreacji oraz terenów obsługi komunikacji może mieć jedynie subiektywny wpływ na sąsiadującą bezpośrednio zabudowę i jej mieszkańców. Teren dotychczas rolniczy, stanie się terenem odwiedzanym i użytkowanym przez mieszkańców, z tego powodu może nastąpić oddziaływanie na ludzi.

Teren planu znajduje się w znacznej odległości od linii wysokiego napięcia oraz poza strefą oddziaływania. Kwestia wymagań i ograniczeń związanych z infrastrukturą techniczną, w tym z linii elektroenergetycznych z pasami technologicznymi regulują oraz szczególne warunkami zagospodarowania terenów leżących w sąsiedztwie terenów i obszarów kolejowych przepisy wymienione w prognozie. Realizacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje duże przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypanych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzania terenu, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną. W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne, a związane będzie m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych. Projekt planu dopuszcza dwa sposoby zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas robót budowlanych. Jednym z nich jest zagospodarowanie ich na działce budowlanej, natomiast drugim ze sposobów jest ich wywóz m.in. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Nastąpi zmiana ułożenia warstw gleby oraz jej składu i właściwości. Zaleca się, aby przed obiektów wykonać dokumentację geotechniczną. Badania podłoża gruntowego, opinia dotycząca warunków gruntowych szczegółowo wskażą warunki panujące na poszczególnej działce i pozwolą ograniczyć negatywny wpływ kondygnacji podziemnej. Na ich podstawie możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań dotyczących konstrukcji budynku i izolacji, które ograniczą zmiany warunków glebowych.

Ustalenia projektu planu nie spowodują bezpośredniego negatywnego oddziaływania na cieki i zbiorniki wodne poza granicami obszaru projektu planu. W przypadku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi oddziaływanie na środowisko wodne. Ponieważ wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości ok. 10 m, wykonanie wykopów na cele kondygnacji podziemnej nie powinno wiązać się z przeprowadzeniem prac odwodnieniowych. Realizacja kondygnacji podziemnej może spowodować zmiany w naturalnym przepływie wód. Zaleca się, aby przed budową budynku wykonać dokumentację geotechniczną. Badania warunków wodnych szczegółowo wskażą warunki panujące na poszczególnej działce i pozwolą ograniczyć negatywny wpływ kondygnacji podziemnej. Na ich podstawie możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań dotyczących konstrukcji budynku i izolacji, które ograniczą zmiany warunków wodnych. Urządzenia melioracyjne i drenarskie regulują i gwarantują zachowanie prawidłowych stosunków wodnych na terenach objętych planem i na terenach przyległych, w projekcie planu. W związku z tym, w celu ochrony istniejących stosunków wodnych na terenie opracowania i terenach przyległych, w projekcie planu dopuszczono budowę „systemu melioracyjnego, jego przebudowy, przełożenia lub zastosowania innych rozwiązań zastępczych”. Do rozwiązań zastępczych można zaliczyć rozbudowę lub naprawę uszkodzeń powstałych w wyniku realizacji ustaleń projektu planu lub też budowę miejsc gromadzenia się wód gruntowych. Sposób przebudowy urządzeń melioracyjnych, na terenie objętym opracowaniem, jak również terenów przyległych, gwarantować ma zachowanie dotychczasowych stosunków wodnych, a w szczególności ich nie pogorszenie. W wyniku stopniowej realizacji ustaleń projektu planu skuteczność i wydajność systemów melioracyjnych może ulec zmianie, dlatego przyjęte zapisy służą racjonalnej gospodarce wodami i mają zapewnić skuteczność oraz optymalną wydajność systemów melioracyjnych. Rurociągi drenarskie wraz z upływem lat mogą zacząć działać wadliwie. Rury będą zmniejszać swoją średnicę i stawać się zamulone. Ponadto w miejscach połączeń poszczególnych rur osypywać może się ziemia, która będzie tworzyć barierę wewnątrz rur uniemożliwiającą swobodny przepływ wody. W wyniku powyższego może nastąpić zbieranie się wody na powierzchni ziemi i niewielki (lub brak) odpływ wody. Co w przypadku występowania nawałnych deszczy może skutkować lokalnymi podtopieniami. Zatem

aby uniknąć takich sytuacji koniecznym będzie zadbanie o sprawność rurociągów i przeczyszczanie rur na całej ich długości, tak aby przepływ wody nadal był możliwy lub przyjęcie innych wydajnych systemów melioracyjnych.

Ustalenia planu dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych nie będą miały wpływu na zasoby jakościowe ilościowe wód podziemnych, w tym nie będą oddziaływać na wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacienieniem niektórych terenów. Ustalenia zawarte w projekcie planu nie będą znacząco oddziaływać na klimat, w tym mikroklimat. Na omawianym terenie głównym źródłem hałasu jest ruch samochodowy związany z istniejącym układem komunikacyjnym. Linia elektroenergetyczna nie powinna mieć wpływu na klimat akustyczny obszaru opracowania. Ustalenia projektu planu nie będą znacząco oddziaływać na zasoby naturalne. Na terenie objętym opracowaniem terenami chronionymi akustycznie będą tereny usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki (UT-US-UK), jeśli na ich terenie powstaną obiekty oświaty, czyli zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. Biorąc pod uwagę wyżej wymienione uwarunkowania, jak usytuowanie linii kolejowej w wykopie oraz jej modernizacja, a także oddalenie od terenu kolejowego, uznano iż w przypadku realizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży na terenach UT-US-UK, dopuszczalne poziomy hałasu powinny zostać zachowane na terenie objętym planem. W przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu należy zastosować takie rozwiązania jak realizacja ekranów akustycznych czy wałów ziemnych. Istniejące tereny zieleni naturalnej mają znaczenie w kontekście psychologicznego aspektu odbierania hałasu: jest on mniej dokuczliwy, jeśli jego źródło nie jest widoczne.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują żadne obiekty zabytkowe, zatem realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na te elementy środowiska. Uchwalenie projektu planu będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych w postaci terenów rekreacyjno-sportowych, które zaspokajając będą potrzeby przyszłych użytkowników tego terenu. Na terenie opracowania powstanie m.in. nowa zabudowa czy infrastruktura techniczna.

Projekt miejscowego planu zakłada powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, teleinformatycznej oraz budowy urządzeń wodnych. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej. Odprowadzenie ścieków następować będzie do sieci kanalizacji sanitarnej. W związku z tym ustalenia planu w części dotyczącej zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków komunalnych nie będą oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli możliwa będzie retencja tych wód lub wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań. Przeobrażenia krajobrazu na obszarze opracowania będą istotne, ponieważ pojawi się teren zagospodarowany w sposób odmienny niż dotychczas. Podkreślenia wymaga konieczność dbałości o przestrzeń i utrzymanie istniejących walorów krajobrazowych: w tym ukształtowania terenu i charakterystycznych brył zabudowy. Wprowadzenia zieleni, wielowarstwowej i wielogatunkowej, przysłaniającej w części istniejącą i planowaną zabudowę.

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszary Natura 2000. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

Rozdział siódmy prezentuje rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie planu

wprowadzono ustalenia dotyczące zasad w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 ani na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań. Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń planu miejscowego odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie planu. Alternatywnym rozwiązaniem dla rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu jest wariant zerowy, oznaczający zaniechanie opracowywania projektowanego dokumentu. Innym rozwiązaniem jest wyznaczenie funkcji np. mieszkaniowej, produkcyjnej czy magazynowej, jednak ze względu na istniejące zagospodarowanie i stan własnościowy terenu, teren jest predystynowany do roli terenu usług społecznych. Innym rozwiązaniem jest wyznaczenie funkcji np. mieszkaniowej, produkcyjnej czy magazynowej, jednak ze względu na istniejące zagospodarowanie i stan własnościowy terenu, teren jest predystynowany do roli terenu usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki z obsługą komunikacji. Z kolei przeznaczenie terenu na cele produkcyjne, magazynowe lub inne związane z intensywną działalnością gospodarczą w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz ustalenia studium, czyni ten wariant jako alternatywa dla przyjętych rozwiązań, niepożądanym. Również inne rozwiązanie alternatywne, teren rolniczy nie ma w tym przypadku uzasadnienia, ze względu na potrzeby mieszkańców. Ponadto powstanie buforu pomiędzy zabudową mieszkaniową, a terenem rolniczym w postaci terenu o ekstensywnym sposobie zagospodarowania z zielenią, będzie sprzyjać potencjalnym konfliktom wywołanym pracami polowymi. Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki, ponadto będzie ono pozytywnie wpływać na przestrzeń. W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

Podsumowując, projekt planu spełnia wymagania ochrony środowiska, zmierzające do zachowania najważniejszych walorów przyrodniczych i kulturowych omawianego obszaru.

10. Załącznik nr 1 do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej: Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ewa Mendel

11. Załącznik nr 2 do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulicy Szreniawskiej: Rysunek projektu planu

